

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

kk 1. várható

by bzs sn 1975. június 30, hétfő /mti/

m o s z k v a : a humphrey-küldöttség látogatása;
williams trinidad-tobagói kormányfő-egyhetes
látogatása kezdődik

g e n f : ebk

v a r s ó : jablonski elnök a szovjetunióba utazik

b e i r u t : karami kormányalakítása

l o n d o n : tindemans megkezdi tárgyalásait
nier ndk külügyminiszter-helyettes látogatása

m e x i k ó v á r o s : nők világkongresszusa

b o n n : scheel és schmidt fogadja mintoffot
coutinho tárgyal

b e l g r á d : suhartó látogatása kezdődik

k i n s h a s a : idi amin megérkezik

c h i c a g o : kp-kongresszus

--

7.08/bzs

- 1 -

7.7.50

kk 2. thaiföld - kina

ae bzs sn p e k i n g , 1975. június 30./mti/

hétfőn délelőtt pekingbe érkezett kukrit pramodzs thaiföldi miniszterelnök, hogy hivatalos diplomáciai kapcsolatokat létesítsen a kínai népköztársasággal.

malaysia és a fülöp-szigetek után thaiföld lesz a dél-kelet-ázsiai országok szövetségének harmadik olyan tagországa, amely elhatározta magát erre a lépésre,

pramodza, kukrit, akit hétfőn a kínai főváros repülőterén tenghsziao-ping-gel az élen három miniszterelnök-helyettes fogadott, három napot tölt pekingben és további hármat vidéken, beleértve a dél-kínai jünnan tartománynak azokat a körzeteit is, ahol thai nemzetiségű kisebbség él.

a knk teljes diplomáciai elismeréséről és a hivatalos, nagykövetségi szintű kapcsolatok felvételéről előreláthatóan szerdán írják alá a felek a közös közleményt. /aczel endre/

-.-

kk 3. japán - kina

éb bzs sn t o k i ó , 1975. június 30.

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

tokiói kormányforrások szerint miki takeo miniszterelnök újabb kísérletet tesz, hogy kímoldítsa a holtponton a japán-kínai béke-és barátsági szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat. megfigyelők erre következtetnek a konzervatív kormányfő ama szándékából, hogy „miniszteri szintű, megbízott pekingbe küldésével kísérli meg rendezni a szerződés megkötését akadályozó ugynevezett hegemonia-problémát.

japán külügyminisztériumi körökben csaknem bizonyosra veszik, hogy a „rendkívüli küldött,„ mijazava kiicsi külügyminiszter lesz. pekingi útjára azonban aligha lehet számítani miki takeo miniszterelnök augusztus eleji washingtoni látogatásának lebonyolítása előtt. erre a látogatásra ugyanis elkíséri a kormányfőt a külügyminiszter is.

/folyt. köv./

7.38/bzs

- 2 -

R. 8.00

kk 3. /japán-kina 1. folyt./bzs

tokiói diplomáciai források hangsúlyozzák, hogy a japán-kínai tárgyalások megfeneklésében a fő szerepet kina merev magatartása játszotta. peking ugyanis közölte: semmiféle kompromisszumra nem hajlandó a hegemonia kérdésében, annak ellenére, hogy a japán tárgyalófél szerint több mint nyilvánvaló, hogy kina a hegemonia-tétel szerződésbe iktatásához való ragaszkodása leplezetlenül a szovjetunió ellen irányul és azt célozza, hogy megromolják a jószomszédi viszony japán és a szovjetunió között. miki takeo korábbi kompromisszumos kísérletei merev viszályt okoztak részben peking részéről. ha tehát ennek ellenére a miniszterelnök „rendkívüli megbízottat,„ kíván pekingbe küldeni, ez azt jelenti, hogy kész olyan mértékű kompromisszumra, amely kielégíti a kínaiakat, mutatnak rá diplomáciai megfigyelők.

-.-

kk 4. nők világkonferenciája

kf bzs sn h a v a n n a , 1975. június 30. /mti/

befejező szakaszához érkezett mexikóvárosban a nők világkonferenciája. a két munkabizottság 37 határozati javaslatot terjesztett a plenáris ülés elé, amelynek munkájában 132 ország kormányának képviselői vesznek részt. a konferencián kedden szavaznak a javaslatokról, valamint az ugynevezett világakció tervéről, amely tízéves programot ad a női egyenjogúság megteremtéséért folytatott harcnak.

a fejlődő, valamint a szocialista országok javaslatai között szerepel a chilei junta elítélése, valamint az arra vonatkozó felhívás, hogy az ENSZ küldjön hivatalos vizsgáló bizottságot chilébe.

a konferencián résztvevő számos küldöttség, valamint a mexikóiak ezreinek részvételével vasárnap chilei szolidaritási gyűlést tartottak mexikóvárosban. a többi között felszólalt valentyina tyereskova, a szovjet delegáció vezetője, laura allende, a meggyilkolt elnök testvére. a gyűlésen erélyesen elítélték a junta kegyetlenkedéseit, és követelték a bebörtönzött hazafiak szabadonbocsátását. /király ferenc/

-.-

7.43/bzs

- 3 -

R. 8.05

kk 5. japán - létbizonytalanság

éb bzs sn t o k i ó, 1975. június 30./mti/

a japán miniszterelnöki hivatal közvéleménykutatása szerint a japánok nagy többsége mind élesebben érzi a gazdasági recesszióval és az inflációval járó létbizonytalanságot. a lakosságot leginkább foglalkoztató három probléma a következő: 1. az áremelkedés és az infláció, 2. a szociális viszonyok elmaradottsága, 3. a lakásprobléma megoldatlansága.

a miniszterelnöki hivatal által megkérdezett tízezer japán család 88.6 százaléka panaszkodik az emelkedő árak és életfenntartási költségek miatt. több mint hetven százalék vélekedik úgy, hogy az árak stabilizálása fontosabb, mint az egyéni jövedelmek növelése. csaknem ötven százalék állítja, hogy életkörülményei jelenleg rosszabbak, mint egy évvel ezelőtt. mindez árnyékot vet a konzervatív kormány ama állítására, hogy sikerült megfékeznie az inflációt és megszilárdítani az árakat.

gazdasági megfigyelők különösen figyelemre méltónak tartják, hogy japánban hónapról-hónapra kevesebbet vásárolnak, illetve költenek az emberek. a legkisebb keresetű kategóriák csaknem tizenkét és fél százalékkal kevesebbet vásároltak tavaly, mint az előző gazdasági évben. ugyanebben az időszakban a kiskeresetűek reálbére 3.3 százalékkal csökkent. ezzel párhuzamosan a japán fővárosban április és május folyamán 2,5 százalékkal emelkedtek a közszükségleti cikkek árai. érthető tehát, hogy a japánok többsége a fokozott takarékoskodás utját választja és nem bízik a konzervatív kormány gazdaságfellelendítő és infláció-ellenes ígéreteinek teljesítésében. /éliás béla/

--

kk 6. kuba - svédország

kf bzs sn h a v a n n a, 1975. június 30./mti/

kegyetlen zsarnoknak minősítette a chilei fasiszta juntát olof palme svéd miniszterelnök a santiago de cubában tiszteletére rendezett barátsági nagygyűlésen.

a svéd kormányfő, aki hivatalos látogatáson tartózkodik a szigetországban, beszédében kijelentette: „a chilei nép előbb-utóbb elnyeri szabadságát, mert a zsarnokság magában hordozza pusztulásának magját is. „ megerősítette, hogy országa szolidáris a chilei néppel.

/folyt. köv./
8.03/bzs

- 4 -

R. 8.30

kk 6. /kuba - ... 1. folyt./bzs

a kubai forradalmat példamutatónak nevezte, s megállapította, „annak ellenére, hogy kuba még mindig blokád alatt él, több területen első helyet vívott ki magának latin-amerikában, „.

a nagygyűlés másik szónoka, fidel castro miniszterelnök azt hangsúlyozta, hogy a kubai és a svéd kormány külpolitikája sok pontban találkozik, s több kérdést illetően, mint például vietnam, chile kérdésében, az álláspontok teljesen azonosak. a két ország kapcsolatát rendkívül barátinak minősítette, és rámutatott, hogy a szovjetunió, valamint a szocialista országokon kívül, svédország tette a legtöbb baráti gesztust és nyújtotta a legtöbb támogatást kubának. emlegettetett arra, hogy a svéd kormány az utóbbi négy év alatt 33 millió dollár értékű iskolai és kórházi felszerelést adományozott a kubai népnek. a két ország árucsereforgalma évről-évre emelkedik, s ma már meghaladja a százmillió dollárt.

a svéd kormányfő és kísérete a hétfői napot varadero-ban tölti, s ott folytatódnak a hivatalos megbeszélések is.

--

kk 7. gladys marin

kf bzs sn h a v a n n a, 1975. június 30./mti/

gladys marin, a chilei kommunista párt politikai bizottságának tagja, a chilei kommunista ifjusági szövetség főtitkára annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az ensz soron következő közgyűlése elítéli a junta kegyetlenkedéseit, s érvényt szerez az emberi jogokra vonatkozó határozatának.

az ismert chilei kommunista vezető kilenc napos kubai látogatását befejezve, elutazása előtt nyilatkozott havannában. elmondotta, hogy a törvényes allende-kormány megbuktatásának második évfordulóján, szeptemberben nemzetközi szolidaritási napokat rendeznek mexikóvárosban.

gladys marint elutazása előtt fogadta fidel castro, a kubai kommunista párt/első titkára. /király ferenc/

--

8.08/bzs

L. kb - 5 -

R. 8.40

kk 8. rövid hírek

or bzs sn

1975. június 30. /mti/

í r k u t s z k : baudouin

a szovjetunió legfelsőbb tanácsának meghívására szovjetunióbéli látogatáson tartózkodó baudouin belga király és felesége hétfőn megtekintette a bratszki villamos erőművet. /taszsz/

b o n n : mintoff

vasárnap este ^{ca} vallettából bonnba érkezett dom mintoff máltai miniszterelnök. a tervek szerint hétfőn megbeszéléseket folytat schmidt nyugatnémet kancellárral és találkozik walter scheel államfővel, majd szerdán folytatja útját londonba. /reuter/

m o s z k v a : sölle

vasárnap moszkvába érkezett horst sölle, az ndk külkereskedelmi minisztere, hogy megbeszéléseket folytasson a két ország kereskedelmi-gazdasági kapcsolatainak fejlesztéséről. a repülőtéren a vendéget tárgyaló partnere, nyikolaj patolicsev szovjet külkereskedelmi miniszter fogadta. /taszsz/

o b e r k i r c h : furler

vasárnap a nyugat-németországi oberkirchben 71 éves korában elhunyt dr. hans furler, az európa parlament volt elnöke, a közös piac egyik alapítója. /reuter/

s h e r b r o o k e : emberrablás

a quebeci rendőrség vasárnap megostromolta sherbrooke közelében azt a tanyát, ahol elrabló fogva tartották linda blanchet-t, egy gazdag gyáros feleségét, egymillió dolláros váltságdíjat követelve érte. az asszony sértetlenül kiszabadult, a tettesek közül kettőt a helyszínen letartóztattak. /reuter/

n i a g a r a : cigaretta

leejtett cigarettásdobozá után nyult és csaknem ötven méteres mélységbe zuhanva életét vesztette vasárnap a niagara-vizesésnél egy ontariói fiatalember, aki társaival együtt az egyik zuhatag fölötti szurdok peremén gyönyörködött a páratlan természeti jelenségben. /upi/

-.-

8.20/bzs

- 6 -

R. 8.50

kk 9. mozambik, portugália

fm/mh bzs sn

1975. június 30. /mti/

l o u r e n c o m a r q u e s

lourenco marques-ben, a mozambiki népi köztársaság fővárosában vasárnap nyilvánosságra hozták a néhány napja függetlenné vált állam első kormányának névsorát.

a kabinet összes tagjai a mozambiki felszabadítási front /frelimo/ vezetői. a végrehajtó testületben tizenöt miniszter és három miniszterhelyettes foglal helyet. valamennyien közvetlenül samora machel köztársasági elnök irányítása alatt állnak, miniszterelnök nincs.

a legfontosabb miniszteri tárcák birtokosai:

elnökségi államminiszter - josé oscar monteiro;
belügyminiszter - armando guebuza;
külügyminiszter - joaquim alberto chissano
/az átmeneti kormány miniszterelnöke/;
hadügyminiszter - alberto chipande;
fejlesztés- és gazdasági tervezésügyi
miniszter - marcelino dos santos /a frelimo alelnöke/.

a kormánynak egy nőtagja is van: gracia simbine közoktatásügyi és kulturális miniszter.

az igazságügyminiszteri, az egészségügyminiszteri, valamint a szállítás- és közlekedésügyi miniszteri tárcát európai származásúak töltik be. /afp, reuter/

b o n n

hétfőn háromnapos látogatásra bonnba érkezik rosacoutinho tengernagy, a portugál legfelsőbb forradalmi tanács tagja. találkozni fog helmut schmidt-tel, az nszk kancellárjával és georg leber hadügyminiszterrel, továbbá tárgyalást folytat a külügyminisztériumban. /dpa/

-.-

kk 10. libanon

or bzs sn

b e i r u t, 1975. június 30. /mti/

hétfőn reggel változatlanul lövöldözéstől visszhangoztak a beirut utcák. a katonai egységek mellett álarcos, főként fiatalokból álló - kideríthetetlen hovatartozású - fegyveres csoportok tartják ellenőrzésük alatt az egyes körzeteket. a rádió az éjszaka folyamán változatlanul arra szólította fel a libanoni főváros lakóit, lehetőleg ne hagyják el otthonukat. az üzletek a múlt hét óta zárva tartanak, egyes hírgyűjtői jelentések szerint kimerülőben vannak az élelmiszerkészletek. több légitársaság leállította beirut-i járatait.

/folyt. köv./

8.38/bzs

- 7 -

R. 9.10

kk 10. /libanon 1. folyt./bzs

a hétfőn rövidített kiadásban megjelent libanoni lapok az elmúlt 24 órában lezajlott összecsapások sebesült és halálos áldozatainak számát 300-nál többre becsülik.

rasid karami kijelölt miniszterelnök vasárnap este derülátóan nyilatkozott kormányalakítási tárgyalásairól. mint mondta, sikerült megállapodásra jutnia az egymással szembenálló pártok vezetőivel, és így valószínűleg hétfőn bejelentheti az új kabinet megalakítását.

x x x

az al ahram hétfő reggeli kiadása első oldalon szerkesztőségi cikket közöl, amely szerint a jelenlegi libanoni események hátterében - közelebből meg nem nevezett - külföldi erők mesterkedései húzódnak meg. a zavargások szítására irányuló erőfeszítések nem csupán libanon, hanem az egész arab világ békéjét akarják megbontani - írja a lap.

a helyzet megoldására az al ahram nemzetközi konferenciát javasol, amelyen a libanoni politikai élet valamennyi frakciójának és a palesztinoknak képviselőin kívül részt venne az egyiptomi, szíriai és jordániai külügyminiszter is. /dpa, upi, reuter/

-. -

kk 11. ciprusi kitelepítés

or bzs sn n i c o s i a, 1975. június 30. /mti/

a ciprusi török hatóságok okényesen újabb, több mint kétszáz főnyi görög ciprióta csoportot telepítettek ki erőszakkal az általuk megszállva tartott területekről. három napon belül ez volt a második ilyen kitelepítési akció.

a famagusta környékén élő görögöket vasárnap török fegyveresek vették körül és arra kényszerítették őket, hogy a legszükségesebb holmijukat összeszedve, azonnal autóbuszokba szálljanak. a buszkaravánt azután nicosiába irányították.

a most folyó akció során kitelepített görögök száma ezzel megközelíti az ötszázat. /ap, upi/

-. -

8.40/bzs

- 8 -

F. 9/15

kk 12. latin-amerika

fm/mh bzs sn

1975. június 30. /mti/

m e x i k ó v á r o s

a nők világkonferenciája alkalmából mexikóvárosban tartózkodó julio yau, a panamai delegáció külpolitikai tanácsadója úgy nyilatkozott, hogy az amerikaiaknak a panama-csatorna övezetében való jelenléte veszélyezteti a világbékét. /vasárnap

„ha panama nem kapja vissza a csatornaövezetet, akkor senki sem tarthatja vissza a panamaiakat attól, hogy lerombolják, működésképtelenné tegyék a csatornát - mondotta. - s ha panama nem tudja megvédeni a csatornát a külföldi hatalommal szemben, akkor az egyesült államok sem tudja azt megvédeni a panamaiakkal szemben,„. /upi/

x x x

az excelsior című mexikói napilap vasárnapi számában azt írta, hogy a chilei hírszerző szervek a cia amerikai kém-szervezet ügynökeinek közreműködésével szörnyű kínzásoknak vetik alá a politikai foglyokat. a lap a pinochet-féle fasiszta ~~hivatkozva~~ hivatkozva arról számolt be, hogy a politikai foglyokat a chilei orvosi kamara elnökének közvetlen részvételével és amerikai kollaboránsok segítségével kinözzák. a kínzások mérgező anyagoknak a vénákba való befecskendezésétől egészen a test legérzékenyebb részeinek elektromos sokkolásáig terjednek. a chilei katonai junta pribékjeinek kínzási módszereihez tartozik az lsd alkalmazása is. a foglyoknak, mielőtt kivégzik őket, gyakran maguknak kell megásniuk saját sirjukat. a mexikói napilap tizenkét helyet sorol fel, ahol chilei politikai foglyokat kinöznak. ezek között első helyen áll a dawson-sziget, továbbá silva palma, a valparaisói haditengerészeti kórház és a bucalemui támaszpont. /afp/

~~regsimmel szembehelyezkedő~~ chilei ellenállási mozgalom tagjaira
b u e n o s a i r e s

szélsőséges elemek vasárnap la plata-ban, buenos aires-től 60 kilométerrel délre, meggyilkoltak egy argentin szakszervezeti vezetőt, s egyik kísérőjét. angel iglesias szakszervezeti vezetőt és rodolfo valezt motorkerékpározás közben érték a halálos golyók.

az ország két másik pontján rendőrörszobák ellen követtek el terrormerényleteket.

/folyt. köv./
8.48/bzs

- 9 -

F. 9-25

kk 12. /latin-amerika 1. folyt./bzs

buenos airesben vasárnap este rendkívüli ülést tartottak argentin szakszervezeti vezetők. arról tanácskoztak: milyen akcióba lépjenek azok után, hogy maria estela/perón argentin államfő az ország gazdasági helyzetére hivatkozva, határokat szabott a béremeléseknek, és érvénytelennek nyilvánította a szakszervezetek által kialakított kollektív szerződéseket, amelyek túlságosan magas béremeléseket irányoztak volna elő.

Isabel

egyedül nyugati hírügynökségek szerint a kollektív szerződések elvetése a kormány és a szakszervezetek közötti konfrontáció kezdetét jelezheti. /reuter, afp/

--

kk 13. ausztrália kiadja stonehouse-t

lb/ve-ju sn melbourne, 1975. június 30. /mti/

egy melbourne-i bíróság hétfőn úgy döntött, hogy ausztrália kiadja a brit igazságügyi szerveknek john stonehouse-t, a botrányos körülmények között külföldre szökött munkáspárti képviselőt és titkárnőjét, sheila buckley-t. a bíróság több mint 3 hónapos eljárás után arra a meggyőződésre jutott, hogy scotland yard által ismertetett vádanyag alapján az angol hatóságok alapos okkal akarják bíróság elé állítani a képviselőt, összesen 21 vádpont - köztük, csalás, sikkasztás, okmányhamisítás, összeesküvés - alapján. titkárnője ellen 5 féle címen emeltek vádat.

az ausztrál törvények értelmében stonehouse még két hétig őrizetben marad, utána a kormány hozzájárulásával átadják a brit hatóságoknak.

mint ismeretes, a képviselő, aki jelenleg már a munkáspárti kormány egy főre olvadt alsóházi többségét jelenti, legalább is papíron, tavaly visszaéléseinek leleplezése előtt ameríkába szökött. floridában megrendezte saját temetését, hogy félrevezesse az akkor már nyomában lévő hatóságokat, majd ausztráliában bukkant fel. ott a hatóságok karácsony estéjén tartóztatták le, mert hamis utlevéllel lépett az ország területére. /reuter, ap/

--

8.50/ju

- 10 -

T. g. 30

kk 14. kgst - varsói kommentárok

már-ju sn v a r s ó, 1975. június 30. /mti/

a hétfő reggeli varsói lapok kommentálták a kgst budapesten tartott legutóbbi, 29. ülészakájának tanácskozásait.

a trybuna ludu „közös érdek”, című cikkében megállapítja:

- a kgst múlt csütörtökön véget ért budapesti ülészakája újabb fontos lépés a baráti országok gazdasági, műszaki és tudományos együttműködése következetes bővítése és elmélyítése útján. a mostani ülészakán megkülönböztetett jelentősége abból a tényből fakadt, hogy az ötéves terv utolsó esztendejében került sorra, amikor értékelni szokták a tervteljesítésben elért eredményeket. már most megállapítható, hogy az előzetes mérleg pozitív.

a jelenlegi ötéves terv utolsó esztendeje ugyanakkor megadja a következő ötéves terv végső formáját. ezért az utóbbi időszakban a kgst tevékenységének egyik legfőbb területe az új hosszú távú tervek összehangolása. ez a tervkoordináció a kgst 25. ülészakán elfogadott komplex integrációs programmal szoros összhangban folyt.

a budapesti ülészakán egyhangulag elfogadta a következő ötéves időszak sokoldalú integrációs tervét, amely a többi között a közös beruházásokat, a termelési szakosodás és kooperáció bővítését és a tudományos-műszaki együttműködés fokozását rögzíti. így a 29. ülészakán határozatai nagy jelentőségűek lesznek a tagországok gazdaságának további arányos fejlődése szempontjából. ez a tény a nyugati gazdasági életben végbemenő jelenségek ismeretében megkülönböztetett fontosságú. a nyers- és fűtőanyag, az energetikai bázis és a feldolgozó ipar fejlesztésére tett közös erőfeszítésekkel a kgst-országok azt akarják elérni, hogy a lehető legkisebbre korlátozzák a tőkés gazdaság negatív jelenségeinek a mi országaink gazdaságára való hatását.

a kgst 29. ülészakájának határozatai nagy jelentőségűek Lengyelország számára is. pártunk gyorsütemű társadalom- és gazdaságfejlesztési politikája a fejlesztést biztosító összes mechanizmust mozgásba hozta. e mechanizmusok közül az egyik legfontosabb a kgst-országokkal megvalósított testvéri együttműködés. a budapesti ülészakájának határozatainak végrehajtása jól fogja szolgálni a tagországok együttműködésének további erősítését, s ezzel egyben a szocialista országok, a haladó és békeszerető erők szilárdítását.

Isabel

/ folyt. köv./

9.12/ju

T. a. 30

- 11 -

kk 14. / kgst ... 1. folyt./-ju

a zycie ^uWarszawy így ír:

- a kgst-országoknak bonyolult problémákat kell megoldaniuk. ezek meggyorsított gazdaságfejlesztésükkel kapcsolatosak. kiemelkedik közülük a nyersanyagellátás ügye. a kgst-országok fűtőanyag és energia szükséglete 1970-1990 között kb. 2.4-szeresére növekszik / a szovjetunió kivételével/, s ennek több mint 40 százalékát importból kell fedezniük. ezért olyan kiemelkedő jelentőségű, hogy a nyersanyagellátást és az e területen megvalósítandó közös beruházásokat illetően hosszú távu megállapodásokat kötöttek.

a 29. ülészak határozatai az együttműködés nagy távlatait vetítik elénk. a szocialista integráció komplex programjának végrehajtása utján új, fontos lépést tettünk előre.

a slow powszechne „a szocialista integráció új szakasza”, című cikkében egyebek között rámutat:

- a szocialista országok ipari fejlődése rendkívül dinamikus, kétszerte gyorsabb ütemű, mint a tőkés államké. ezért nyersanyag- és energia szükségletük szintén igen gyorsan növekszik. a szovjetunió, mint alapvető nyersanyag- és energia-bázis az egész szocialista közösség szempontjából óriási szerepet játszik a következő időszakban. elegendő emlékeztetni arra, hogy a szovjetunióban a szocialista országok közös beruházással cellulóz- és azbeszt-kombinátot, továbbá gázvezetékét építene. a tervben kb 9 milliárd rubelt irányoztak elő közös beruházások finanszírozására.

a kgst idei ülészakára olyan időszakban került sor, amikor a tőkés világban gazdasági visszaesés, infláció, munkanélküliség uralkodik, a kgst-országok gazdasága viszont arányosan, gyors ütemben fejlődik. ez a fejlődés azonban - amit szintén látni kell - feszültségekkel és nehézségekkel terhes. ezek a világgazdaság jelenlegi kapcsolataiból adódnak, abból a tényből, hogy a világgazdaság inflációs lökései a nyugattal folytatott kereskedelem révén begyűrűznek a kgst területére is. a kgst azonban több mint 25 éves történetében még így is az igen kedvező fejlődés időszakát éli.

a kgst nyitott szervezet marad a világ többi része előtt. az a célja, hogy világméretben fejlessze a gazdasági együttműködést és árucserét. az enyhülés és a jó nemzetközi légkör gyakorlatilag kedvező a szocialista országok további gazdasági fejlődéséhez. /márkus gyula/

--

9.20/ju

- 12 -

R100

kk 16. ebk-hétfő

olt-ju mh sn

g e n f , 1975. június 30.

oltványi ottó, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

az európai biztonsági és együttműködési értekezlet genfi szakaszának feltehetően döntő hete kezdődött el hétfőn. mivel a koordinációs bizottság pénteki határozata alapján gyorsítani kell a munkát, minden munkaszerv igen intenzív tevékenységet fejt ki. emiatt szüknek bizonyult az ilo / nemzetközi munkaügyi szervezet / régi székháza, amelyben január óta tanácskozik az értekezlet. a diplomata most igénybeveszik az efa / európai szabadkereskedelmi társulás / főépületét is: itt tartja meg ülését hétfőn délután az emberi kapcsolatokkal foglalkozó albizottság.

a bizottságokon, albizottságokon kívül megbeszélést tart az a „minicsoport”, is, amely hosszabb ideje eredménytelenül vitázott a nemzeti kisebbséggel kapcsolatos kérdésekről. hétfőn ez a munkacsoport is bizonyára előbbre juthat, mert a kérdésben egymással legjobban vitázó jugoszláv és francia delegáció elmúlt 48 órában egyetértésre jutott.

előrehaladás az is, hogy az információs albizottság legutóbbi tanácskozásán a svájci delegáció mint koordinátor előterjesztette e munkaszervnek az ugynevezett „háromsárhoz”, tartozó teljes anyagát. az albizottság már korábban elkészült a szövegezéssel, de még maradtak kisebb jelentőségű problémák, amelyek csak az utóbbi két napban rendeződtek, ily módon most már véglegesnek tekintendő szövegeket tárgyalhat meg a testület, s várható, hogy a legközelebbi napokban az albizottság is elfogadja ezt az okmányt.

hétfőn délelőtt folytatta munkáját a bizalomkeltő intézkedésekről tárgyaló albizottság is, amelyben most az angol delegáció kompromisszumos javaslatát kell megvitatni. a brit küldöttség szombaton nyújtotta be javaslatát, és ez a szocialista országok részéről is kedvező fogadtatásra talált. noha a szocialista államok szempontjából a szövegtervezetnek nem minden kifejezésformája elfogadható, mégis az a vélemény, hogy ez az okmánytervezet jó alapot adhat a végső megoldáshoz.

/ folyt. köv. /

9.32/ju

R100

- 13 -

kk 16. / ebk-hétfő ... 1. folyt./-ju

a koordinációs bizottság hétfőn délelőtt már harmadszor ült össze a helsinki tartandó záróértekezlet időpontjának kitűzése végett. e fontos kérdés eldöntése iránt nyilvánul meg genfben most a legnagyobb érdeklődés.

a szocialista országok - az eddigi üléseken - erőteljesen szorgalmazták, hogy július második felében kezdődjék meg az értekezlet helsinki zárószakasza, miután genfben a nagy kérdésekben már megegyezés történt, és a még nyitva lévő problémák kölcsönös jóindulattal napokon belül megoldhatóak egyes nyugati országok még halogató taktikát folytatnak, bár a szocialista országok jogos állásfoglalására nincs megfelelő ellenérvük, és bár azok az országok, amelyek fenntartásokat hangoztatnak, hovatovább elszigetelődnek. mivel azonban az időpont-kérdésben is a jelenlévő államok konszenzusa szükséges, akár egyetlen ország akadékoskodása is utjába állhat az előrehaladásnak.

genfben a józan többség mégis azt reméli, hogy ebben a kérdésben is hamarosan létrejön az államok megegyezése és helsinki július végén a legmagasabb szintű záró-tanácskozás színhelye lehet.

--

kk 15. barcs sándor - varsói látogatás

már-ju sn v a r s ó, 1975. június 30. /mti/

mint a trybuna ludu hétfői száma közli, a pap lengyel hírügynökség meghívására látogatást tett varsóban barcs sándor, az mti vezérigazgatója. megbeszélést folytatott janusz roszkowski-val, a pap főszerkesztőjével a két baráti hírügynökség együttműködésének további bővítéséről.

barcs sándor látogatása során találkozott kazimierz rokoszewski-val, a lemp kb sajtó-, rádió- és tv-osztályának vezetőjével és włodzimierz janiurekkel, a lengyel kormány sajtószóvivőjével is. /mti/

--

9.45/ju

- 14 -

F 10'20

kk 17. dél-vietnami köztársaság

pl/nm-ju sn m o s z k v a , 1975. június 30. /mti/

a népi fegyveres erők győzelmét követően tovább erősödik a dél-vietnami köztársaság nemzetközi tekintélye - állapítja meg a pravda hétfői számában alekszandr szerbin, a lap kommentátora.

- a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya már a háború éveiben tartós nemzetközi pozícióra tett szert. ezzel kapcsolatban a kommentátor emlékeztet arra, hogy a szovjetunió és a szocialista közösség országai már hat évvel ezelőtt diplomáciai kapcsolatokat létesítettek a dífk-vel. jelenleg 76 ország tart fenn kapcsolatokat a dél-vietnami köztársasággal.

- a jelenlegi „elismerési hullám”, mindenekelőtt arról tanuskodik, hogy erősödik a népi forradalmi hatóságok tekintélye dél-vietnamon belül.

- a vietnami nép már régóta tartós forradalmi támaszszal rendelkezett északon. a vietnami demokratikus köztársaság segítséget nyújt a testvéri dél-vietnamnak az ország előtt álló feladatok megoldásában, külpolitikai és külgazdasági kapcsolatának megteremtésében.

- a szabad és független dél-vietnamnak a hatalmas nemzetközi szintéren való megjelenése, korunk törvényszerűségét tükrözi, az igaz ügyért harcoló népek győzelme korának törvényszerűségét - írja végezetül a kommentátor. /taszsz/

--

kk 18. india - elnöki rendelet

lb/nm bzs sn u j d e l h i, 1975. június 30. /mti/

fakhruddin ali ahmed indiai elnök hétfőn különleges rendelettel szigorította a múlt héten kihirdetett rendkívüli állapot előírásait. az új rendelet alapján a biztonsági szervek külön indokolás nélkül is őrizetbe vehetnek olyan személyeket, akiknek tevékenységét veszedelemnek ítélik az ország belső rendje szempontjából. ha a letartóztatást helyi hatóságok hajtják végre, a szövetségi állam előljáróinak 15 napon belül felül kell vizsgálni az ügyet, majd négyhavonként meghosszabbítani a letartóztatást.

/folyt. köv./
9.57/bzs

- 15 -

F 10'30

kk 18. /india - ... 1. folyt./bzs

vasárnap az ellenzék kormányellenes tüntetést szervezett az indiai fővárosban. az elfajuló tüntetést végül rendőrök oszlatták szét, s 25 embert őrizetbe vettek. kisebb-nagyobb kormányellenes megmozdulásokról érkezett hír gujarat és bihar államból is.

a rendkívüli állapot kihirdetése óta mintegy ezer embert tartóztattak le, de a kormány szóvivője szerint ezeknek csupán 15 százalékát vették őrizetbe az állambiztonsági törvény alapján. /ap, reuter/

kk 19. colby-nyilatkozat

lb/nm bzs sn washington, 1975. június 30. /mti/

william colby, az amerikai központi hírszerző hivatal igazgatója egy vasárnapi tv-nyilatkozatában elismerte, hogy a cia végrehajtott törvénytelen akciókat, de azt hangsúlyozta, hogy a rockefeller-bizottság vizsgálata nem igazolta azokat az állításokat, hogy a visszaélések nagyarányúak lettek volna. az nbc tévé munkatársaival folytatott beszélgetésben colby azt is elismerte, hogy elmulasztotta tájékoztatni az elnököket és az igazságügyminisztériumot 1973-ban, amikor a cia saját kebelén belül feltárt bizonyos visszaéléseket. az igazgató ennek indoklására lényegében a szavakkal játszott, és azt bizonygatta, hogy nem törvényteleniségek, csupán néhány „helytelenség,,,, a működési szabályzat túllépése,, fordult elő.

a cia igazgatója ezuttal sem volt hajlandó arról nyilatkozni, hogy a kémszervezet szőtt-e összeesküvéseket külföldi államférfiak meggyilkolására. azt viszont kereken tagadta, hogy a cia közreműködne az indira gandhi indiai miniszterelnök eltávolítására irányuló ellenzéki kampányban. /reuter, afp, ap/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

colby a beszélgetés során nem állította nyíltan, hogy a szovjetunió lehallgatja az egyesült államokon belül folytatott interurbán telefonbeszélgetéseket, de megjegyzései ilyen aggodalmat sejtettek. „rettentő sok antenna van a szovjet nagykövetség tetején - mondotta -, és gondolom, hogy ennek van valami oka,,. amerikai sajtójelentések szerint a szovjet nagykövetség le tudja hallgatni a rövidhullámu telefonbeszélgetéseket, és az egyesült államok hasonló lehetőségekkel rendelkezik a szovjetunióban. /reuter/

10.06/bzs

- 16 -

R 10 50

kk 20. spanyolország - amerikai támaszpontok

fm/so bzs sn madrid, 1975. június 30. /mti/

vasárnap este, csak néhány órával az egyesült államok spanyolországi támaszpontjainak jövőjével kapcsolatos spanyol-amerikai tárgyalások felújítása előtt két madridi politikus nyilvánvalóan országuk tárgyalási pozíciójának javítása végett állást foglalt a bázisok fenntartása ellen. fernando maria de castiella, aki 1957-től 1969-ig az ország külügyminisztere volt, az állami rádióban közölt nyilatkozatában a leghatározottabban állást foglalt a támaszpontok fenntartása ellen, hangsúlyozva, hogy azok veszélyt jelentenek spanyolország számára.

blas pinar szélsőjobboldali politikus, a fuerza nueva folyóirat szellemi irányítója, szintén ellenezte az amerikai támaszpontok fenntartását, de nem zárta ki a kérdéssel kapcsolatos megállapodás lehetőségét. ezt azonban feltételekhez kötötte. a megállapodás „ára,,: vissza kell adni gibraltárt spanyolországnak, s biztosítani kell, hogy továbbra is akadálytalanul használhassa a szaharai szuperfoszfát-lelőhelyeket. /afp/

--

kk 21. amerikai kp - kongresszus

ék/so bzs sn chicago, 1975. június 30. /mti/

az egyesült államok kommunista pártjának a második világháború óta legnagyobb tömeggyűlésével ért véget vasárnap este a párt XXI. kongresszusa. a 37 szövetségi államból érkezett 6000 kommunista chicago nagy amfiteátrumában gyűlt össze. az óriási termet köröskörül nagy transzparenszek díszítették. a jelszavak az enyhülést és a leszerelést, chile, portugália, kuba és vietnam népével való szolidaritást hirdették, követelték az igazságos békét a közel-keleten, kereskedelmi kapcsolatokat a szocialista országokkal, valamint a 105 milliárdos amerikai katonai költségvetés csökkentését.

a gyűlés résztvevői viharos tetszésnyilvánítással üdvözölték az elnökséget, köztük henry winstont, a párt újjá-választott elnökét, gus hallt, a párt főtitkárát és angela davis, a központi bizottság tagját. a nagygyűlés tetőpontja gus hall és angela davis beszédén kívül 210 új tag felvétele volt.

/folyt. köv./
10.18/bzs

- 17 -

R 10 50

kk 21. /amerikai kp - ... 1. folyt./bzs

gus hall főtitkár az egyesült államok megalakulásának 200. évfordulójával foglalkozó beszédében kijelentette, hogy az uralkodó osztályok feláldozták és elárulták azokat az eszméket, amelyekért az amerikai hazafiak 200 évvel ezelőtt küzdöttek. a hazafiak nem azért harcoltak, hogy 200 évvel később több, mint 10 millió munkanélküli legyen, hogy az idős emberek fele nélkülözések közepette éljen, hogy 40 millió amerikai faji megkülönböztetésnek legyen kitéve, és gettóban kényszerüljön élni. a brit gyarmatosítás alól 200 évvel ezelőtt történt felszabadulás csak a kizsákmányolók nevét és címét változtatta meg, azonban a kizsákmányolás rendszere és a magánprofit hatalma változatlan maradt - hangoztatta gus hall.

az egyesült államok kommunista pártjának főtitkára a résztvevők helyeslése közepette követelte, hogy mindenki számára biztosítsák a munkához való jogot, szüntessék meg a faji megkülönböztetést, mindenki emberhez méltó körülmények között élhessen, és a fiatalok reménykeltő perspektívák elé nézhessenek. el kell érni - mondotta -, hogy az egyesült államok békében és egyenlőségben éljen az egész világgal. „az enyhülés és a szocialista országokkal való békés egymás mellett élés az egyetlen politika, amely nemzeti érdekeinket szolgálhatja,, - állapította meg gus hall.

angela davis felszólalásában kijelentette, hogy az egyesült államok kommunista párt folytatja az amerikai történelem forradalmi hagyományait. azoknak az eszméknek megvalósulásáért küzd, amelyekért 200 évvel ezelőtt a hazafiak életüket áldozták. az egyesült államok megalapítói egy népi és a népi munkálkodó kormányt akartak. ezzel szemben amerikát ma a monopóliumok kormányozzák - állapította meg angela davis. /adn/

kk 22. jablonski - elutazás

már bzs sn v a r s ó, 1975. június 30./mti/

henryk jablonski, a lengyel államtanács elnöke hétfőn hivatalos baráti látogatásra a szovjetunióba és mongóliába utazott.

a lengyel államfőt a szovjetunióba nyikolaj podgornij, a legfelsőbb tanács elnöke, mongóliába pedig jumzsagijn cedenbal, a nagy népi hurál elnöke hívta meg.

/folyt. köv./
10.52/bzs

elnökségének
- 18 -

elnökségének

Fi 11.30

kk 22. /jablonski ... 1. folyt./bzs

henryk jablonski ulan-batori látogatása június 2-5-e között kerül sorra.

a varsói repülőtéren a lengyel államelnököt és kíséretét edward gierek, a lemp kb első titkára és piotr jaroszewicz miniszterelnök bucsuztatta. /márkus/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk 20. sz. hírünk /spanyolország - amerikai támaszpontok/ utolsó sorában a szöveg helyesen:

... szaharai foszfát-lelőhelyeket. /mti/

kk 23. pide-ügynökök szökése

fm/mh bzs bd l i s s z a b o n, 1975. június 30./mti/

a lisszabontól mintegy hatvan kilométerrel északra lévő alcoentre börtönéből vasárnap megszökött csaknem kilencven fegyveres ebben a börtönben őrzik az 1974 áprilisában megdöntött fasiszta rezsim hírhedt politikai rendőrsége, a pide-dgs letartóztatott tagjait.

a fegyveresek műanyagkötekekből és a börtöncellák ágyairól leszerelt vasrudakból készített létrákon ereszkedtek le a fegyvertároló ablakaiból és hágták át az épületet körülvevő falakat.

a szökés - mint lisszaboni katonai forrásból közölték - vasárnap 18.00 órakor vált ismeretessé. tizenhárom fegyveres néhány órával később el is fogták, a többi még menekülőben van. országszerte megszigorították a közutak ellenőrzését, átfésülték a börtön környékén lévő erdőségeket, s különösen szigorú igazoltatást vezettek be a határmenti térségekben.

a portugál rádió éberségre szólította fel a lakosságot. a szökés körülményeinek tisztázására vizsgálat indult.

az alcoentrei börtönben - az ap szerint - mintegy ezer-kétszáz volt pide-dgs-ügynököt őriznek, akiket a portugál forradalom győzelme után a népellenes elemek közül elsőként tartóztattak le. /ap, afp, reuter, upi/

13.07/bzs

- 19 -

Fi 13.25

kk 24. mozambik - 2.

fm/mh bzs bd lourenco marques, 1975. június 30./mti/

a mozambiki népi köztársaság kormányának megalakításáról hétfőn kiadott hivatalos közlemény megerősíti, hogy a minisztertanács tevékenységében tartani fogja magát a frelimo határozataihoz.

munkájának alapvető célja: a dolgozó tömegek hatalmának szélesítése és törvényben való rögzítése, a nemzeti függetlenség megszilárdítása, a kolonializmus által hátrahagyott súlyos problémák megoldása, a nemzeti ujjaépítés megszervezése.

a népi köztársaság államhatalma többé nem a kizsákmányolás, hanem a dolgozó nép érdekei védelmének eszköze - hangsúlyozza a kommuniké. ennek feltétele az államgépezet megújítása mellett a munkamódszerek alapvető megváltoztatása./adm/

--

kk 25. spanyolország -2
/ad: kk 20./

fm/fm-ju bd m a d r i d , 1975. június 30. /mti/

az egyesült államok és spanyolország megbizottai hétfőn madridban megkezdték a spanyolországi támaszpontok amerikai használatáról szóló megállapodás felújítására irányuló tárgyalások hetedik menetét. / az előző két hete washingtonban tartották./

az amerikai küldöttséget robert mccluskey utazó nagykövét, a spanyol delegációt juan/rovira külügyminiszter-helyettes vezeti.

Jose

a támaszpontok használatáról szóló megállapodás 1975. szeptemberben lejár, ám a hét hónap óta folyó tárgyalásokon az egyesült államok minden igyekezete ellenére - a múlt hónapban ford elnök személyesen látogatott el madridba, hogy ,, megjavítsa a tárgyalások légkörét,, - mindeddig nem jutottak dűlőre.

madrid támaszpontjai használatáért több és jobb katonai segítséget, ,, biztonsági garanciákat ,, akar kapni washingtontól. /reuter/

--

13.12/ju

- 20 -

F 13'30

kk 26. amerikai szenátorok moszkvában

pl/nm-ju bd m o s z k v a , 1975. június 30. /mti/

az amerikai szenátus hivatalos látogatáson moszkvában tartózkodó delegációja hétfőn látogatást tett a szovjetunió legfelsőbb tanácsának két házában.

vitalij ruben, a legfelsőbb tanács nemzetiségi tanácsának elnöke hangsúlyozta, hogy a szovjetunió legfelsőbb tanácsa nagy jelentőséget tulajdonít az amerikai szenátorok moszkvai látogatásának. rámutatott arra, hogy a két ország parlamenti képviselői közötti személyes kapcsolatok jó alapul szolgálnak a kölcsönös megértéshez és együttműködéshez. hubert humphrey szenátor kijelentette, hogy az amerikai szenátorok és a szovjet parlamenti képviselők közötti küszöbönálló tárgyalásokon lehetőség nyílik a kérdések széles körének megvitatására.

az amerikai szenátus delegációjának tagjai hétfőn koszorút helyeztek el az ismeretlen katona sírjánál. /taszsz/

--

kk 27. szaljut-4

pl/nm-ju bd repülésirányító központ, 1975. június 30. /mti/

pjotr klimuk és vitalij szevasztyjanov űrhajósok a vasárnapot orvosi kísérleteknek szentelték a szaljut-4 tudományos űrállomás fedélzetén. a kozmonauták funkcionális vizsgálatokat végeztek rögzített kerékpáron való fokozatos fizikai megterheléssel. a vizsgálatok során a szív működését és a vérkeringést ellenőrizték.

a vasárnapi munkanap során az űrhajósok ismét vért vettek egymástól a későbbi földi tanulmányozás céljából.

/ folyt. köv./

13.22/ju

- 21 -

F 13'50

kk 27. / szaljut-4 ... 1. folyt./-ju

az ürállomás fedélzetén hétfő a pihenés napja. pjo tr klimuk és vitalij szevasztyjanov rendszeresítik a megelőző napok kutatásainak eredményeit, kitakarítják az ürállomás helyiségeit és pihennek.

az ürhajósok egészségi állapota jó, a fedélzeten elhelyezett berendezések kifogástalnan működnek, a szaljut-4 tudományos ürállomás repülése folytatódik. /taszsz/

-. -

kk 28. zöldfoki-szigetek - választások

ék/so-ju bd p r a i a , 1975. június 30. /mti/

german alekszejev , a taszsz különtudósítója jelenti:

a zöldfoki-szigeteken hétfőn a szigetvilág történetében először alkotmányozó nemzetyülési választásokat tartanak, amelyre a bissau-guinea és a zöldfoki-szigetek afrikai függetlenségi pártja /paigc/ és a portugál kormány között tavaly december 18-án létrejött megállapodásnak megfelelően kerül sor. a választókra annak az 56 képviselőnek a megválasztása vár, akik július 5-én gyűlnek össze az alkotmányozó nemzetyülés első ülészakán, hogy kikiáltsák e portugál terület függetlenségét. a zöldfoki-szigetek, amely az atlanti -óceánban néhány száz kilométerre fekszik nyugat-afrika partjaitól, öt évszázadon át portugál gyarmati igazgatás alatt állt.

mint a taszsz tudósítójával a központi választási bizottságban közölték, több mint 120 000 személyt vettek fel a választási listára. a választók részben a szigeteken, részben külföldön élnek. ez utóbbiak számára külön szavazóhelyiségeket létesítettek portugáliában, bissau-guineában, az egyesült államokban, franciaországban, hollandiában, szenegálban és mozambikban.

a választók a zöldfoki-szigetek mind a 24 választókerületében a paigc tagjaiból és pártonkivüliekből álló képviselőjelöltek listájára adják szavazatukat. a jelöltek között munkás, parasztok, alkalmazottak, papok és egyetemisták vannak.

a zöldfoki-szigetek fővárosában, praiában, vasárnap este találkozóra került sor a választók és a képviselőjelöltek között. az ezeken elhangzott felszólalásokban felhívták a választókat, hogy támogassák a paigc jelöltjeit, akik a népnek a szabadságért és a függetlenségért vívott harcát vezetik. /taszsz/

-. -

13.55/1u

- 22 -

kk 29. nszk-afrika

bj-ju bd b o n n , 1975. június 30.

bochkor jenő, az mti tudósítója jelenti:

vasárnap délután - mint ismeretes - tiznapos afrikai körútra elutazott bonnból hans-dietrich genscher szövetségi külügyminiszter.

utpogramjában libéria, ghana, zambia és malawi meglátogatása szerepel. előzetes jelentések szerint a nyugatnémet külügyminiszter az iparosodott és a fejlődő országok kapcsolatainak várható alakulásáról kíván tárgyalni a négy afrikai ország politikusaival.

nem véletlenül esett a külügyminiszter látogatása erre a négy országra - mutatnak rá tájékozott bonni körökben.

libériával az nszk hagyományosan jó kapcsolatokat tart fenn és ebből az országból származik vasércbehozatalának husz százaléka. ebben az országban a legjelentősebbek a nyugatnémet tőkebefektetések is.

ghanával - nkrumah elnök bukása után - átmenetileg megromlott az nszk viszonya. bomban számítanak azonban arra, hogy ghana - amelynek külkereskedelmében a szövetségi közársaság ma is a harmadik legfontosabb kereskedelmi partner - szorosabb gazdasági együttműködés kialakítására törekszik a nyugatnémetekkel.

zambiában az ország tetemes részlelőhelyei keltik fel a nyugatnémet tőke érdeklődését. ez az ország a világ harmadik legfontosabb réztermelője és rézbehozatalának 15 százalékát innen szerzi be bonn.

malawi példáján az nszk azt igyekszik szemléltetni, hogy mennyire hasznos a gazdaságilag nagy nehézségekkel küzdő fejlődő országok együttműködése a fejlett tőkés országokkal. bomban propagandisztikus okokból nem mulasztják el hangsúlyozni, hogy malawi már hosszú ideje kap gazdasági és tőkesegélyt, valamint műszaki segítséget nyugat-németországtól és ezt a támogatást az afrikai ország kormánya igen eredményesen hasznosítja. //

/ folyt. köv./

14.03/ju

- 23 -

R. 14.35

kk 29. / nszk-afrika ... 1. folyt./-ju

mind a négy országban ugyanaz a cél vezérli genschert: a nyersanyagtermelő, a "szegény" és a nyugati fejlett országok "párbeszédének" mielőbbi felújítása, a látogatás egyúttal a szövetségeseitől önállósuló nyugatnémet afrika-politika kialakítását is egyengeti.

x x x

genscher a bonni külügyminisztérium közlése szerint hétfőn Monroviába, Libéria fővárosába érkezett.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk 30. ebk- a döntés elhalasztása

lb/ve-ju bd g e n f , 1975. június 30. /upi/

az európai biztonsági értekezlet második szakaszának koordinációs bizottsága hétfőn ismét elhalasztotta a döntést a konferencia zárószakaszának időpontjáról, miután a közös piaci országok nevében irország képviselője kifejtette, hogy a még tisztázatlan kérdések megoldása előtt nem lehet kijelölni az időpontot. a koordinációs bizottság csütörtökön ismét összeül, mértékadó nyugati delegátusok azonban úgy vélekedtek, hogy egyre inkább októberre tolódik át a helsinki csúcsertekezlet.

„, ha most kijelölnék az időpontot, fennállna a veszély, hogy a keleti tömb elutasítana minden további kompromisszumot, - mondotta egy nato-ország nagykövete.

az emberi kapcsolatok témakörében született egy szövegtervezet, amivel ez az egész napirendi pont most már teljesnek tekinthető. a szöveg a rádió és a televízió adások vételével kapcsolatban megállapítja, hogy az elmúlt időszakban bővült a rádiós és a televíziós információ terjesztése, és / a résztvevők/ kifejezik azt a reményüket, hogy ez a folyamat folytatódik a népek közötti kölcsönös megértés előmozdítására, a szövegben tehát nincs utalás az adások zavarására, ami körül az egész vita folyt. a legnagyobb kötélyhúzás jelenleg a hadgyakorlatok kölcsönös előrejelzésének tárgyában folyik, aminek a nyugati országok nagy jelentőséget tulajdonítanak. az államok közötti kapcsolatok elveinek szövegében még jó száz zárójeles rész van.

/ folyt. köv./

14.30/ju

- 24 -

kk 30. / ebk... 1. folyt./-ju

nyugati nyelvi és jogi szakértők eltéréseket észleltek az eddigi szövegek orosz nyelvű változatában. egy delegátus szerint az ndk szövegében is vannak fordítási eltérések.

a konferencia titkársága közölte, hogy három hét alatt ki tudják nyomtatni az összes dokumentumokat, ha éjjel-nappal dolgoznak a nyomdászok, egy nagykövet szerint azonban ezzel együtt sem képzelhető el július végén a zárószakasz. /mt/

kk 31. Libanon-2

lb/mh-ju bd kairó-beirut, 1975. június 30. /mt/

Libanon hétfőn arra kérte az arab liga főtitkárát, mahmud riad-ot, hogy addig ne hívja össze az arab liga rendkívüli külügyminiszteri konferenciáját a libanoni helyzet megvitatására, amíg meg nem alakul az ország új kormánya. libanon egyébként köszönetet mondott iraknak a rendkívüli értekezlet kezdeményezéséért. libanon kéréséről mahmud riad tájékoztatta a tagállamokat.

magában beirutban is folynak a magasintű erőfeszítések a több mint egy hete tartó és egyre jobban elfajuló fegyveres zavargások felszámolására. abdel halim khaddam sziriai külügyminiszter, aki az elmúlt hetekben többször tett személyes közvetítő erőfeszítéseket a válság megoldására, vasárnap késő este ismét a libanoni fővárosba érkezett. azóta kétszer találkozott szoliman frangié elnökkel és az összecsapásokban résztvevő csoportok képviselőivel. rasid karami, kijelölt miniszterelnök folytatja kormányalakítási tárgyalásait.

Libanon haladó pártjai és nemzeti erők hétfőre általános sztrájkot hirdettek, tiltakozásul a szélsőjobboldali terror ellen. /reuter-upi-adn/

x x x

/ folyt. köv./

14.40/ju

- 25 -

R 15'00

kk 31. / Libanon ... 1. folyt./-ju

hétfőn egy új földalatti arab ellenállási szervezet adott hírt magáról Beirutban. az „arab fegyveres harc szervezete”, az an nahar című lapban kiadott közleményében bejelentette, hogy a francia biztonsági erők pénteken a párizsi tüzharcban az ő szervezetük alapítóját, a libanoni tripoliból származó michel mkarbel-t ölték meg. a közlemény szerint mkarbel más „forradalmi csoportokkal”, együttműködésben hozta létre a palesztinai forradalmat támogató szervezetet. /upi/

kk 32. mozambik-3
/kiegészítés kk .4-hez /

ék-ju bd Lourenco Marques, 1975. június 30.

/mti/

samora machel elnök a független mozambik kormányának fő politikai irányvonalát meghatározva kijelentette:

mozambik olyan állam lesz, amelyben a lakosság valamennyi hazafias rétege a munkások és parasztok szövetségének vezetésével egyesíti erőfeszítéseit a kolonializmus és az imperialista uralom örökségének felszámolásában, az embernek ember által való kizsákmányolása megszüntetésében, az új társadalom politikai, társadalmi-gazdasági és kulturális bázisának megteremtésében. a mozambiki népi köztársaság -mondotta machel - kinyilvánítja szolidaritását a nemzeti felszabadító mozgalmakkal és a világ haladó erőivel. mozambik természetes szövetségesei a szocialista államok, amelyek az emberiség szabad részét alkotják, a fiatal afrikai és más országok, amelyek egységfrontot képeznek az antiimperialista harcban. /taszsz/

kk 34. tito-szuharto

nt-ju bd belgrád, 1975. június 30. /mti/

szuharto tábornok, az indonéz köztársaság elnöke hétfőn jozsip broz tito jugoszláv államfő meghívására háromnapos hivatalos látogatásra jugoszláviába érkezett. a két államfő hétfőn brioni szigetén kezdődött eszmecserején a kapcsolatok bővítéséről és időszerű külpolitikai kérdésekről, mindenekelőtt az el nem kötelezett országok szerepéről és feladatairól tanácskoznak.

az államfői megbeszélésekkel egyidejűleg a két ország külügyminisztere, valamint gazdasági miniszterei is tanácskozásokat folytatnak a jugoszláv-indonéz kapcsolatok bővítéséről és a nemzetközi helyzetről.

15.00/ju

R 15'20

- 26 -

kk.33. peking - gyarmatosítás

plóso/a/bd moszkva, 1975. június 30./mti/

az apn kommentátora írja:

„a kínai delegáció az ensz-ben az első pillanattól kezdve megpróbálta kivívni magának a gyarmatosítás minden formája, többek között a portugál gyarmatosítás elleni, elszánt és következetes harcos, hirnevét. peking magatartása a nemzetközi szinten végbement legutóbbi eseményekkel kapcsolatosan azonban teljes mértékben feltárta azoknak a beszédeknek a képmutatását és demagógiáját, amelyeket a kínai diplomáták az ensz fórumán mondtak el, ékesen bizonyították az egész világ előtt a maoisták által folytatott politikai irányvonal teljes elvtelenségét, caetano, egykori portugál miniszterelnök fasiszta rendszerének megdöntése és a portugáliában 1974-ben végbement haladó átalakítások a gyarmati hatalom végső összeomlásához vezettek. a nemzeti felszabadításért való harc új erőt adott a portugál gyarmatok hazafiainak nemcsak az afrikai kontinensen, hanem a föld több más térségében is, többek között portugál-timorban és macaoban.

„portugália új politikai irányvonalának megfelelően macaonak, melynek lakosságát 98 százalékban kínaiak teszik ki, követnie kellett volna más portugál gyarmatok példáját és függetlenné kellett volna válnia. macao felszabadításának annál is inkább gyorsabban és könnyebben kellett volna létrejönnie, mert a kínai kormány saját területének tartotta, olyan területnek, amelyet a volt portugál gyarmatosítók törvénytelenül tartottak birtokukban. sokan azt várták, hogy a kínai vezetők, akik „a szabadság elszánt híveinek”, tüntetik magukat, ez alkalommal nem maradnak meg a pusztán szó-nál és gyorsan véget vetnek a gyarmatosító rendszernek macaoban.

„de az egész világ csodálkozására ez nem következett be, - írja a kommentátor.

pekingben úgy tesznek, mintha nem vennék észre a portugáliában végbement eseményeket és nem ismernék az új portugál kormány szándékát a gyarmatok, többek között macao felszabadítására. sőt mi több, egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy portugália éppen peking ellenállása miatt nem tud megszabadulni ettől a gyarmattól.

/folyt.köv./

15.20/a

R 16'40

- 27 -

kk.33./ peking.....folyt./-a

noha abszurdnak tűnik, de a kínai vezetők nem akarják elismerni az új portugál kormányt és nem akarnak diplomáciai kapcsolatot létesíteni vele, éppen azért, mert Lisszabon át akarja adni kínának macaot. az legutóbbi események menete, valamint peking cselekedeteinek logikája bizonyítja, hogy a terület visszatérése kínához semmiképpen nem illik bele a jelenlegi pekingi vezetés terveibe.

ugy tűnik, hogy a pekingi vezetőknek forradalmi jelzések ellenére hasznosnak tűnik, hogy területük és lakosságuk egy részét más állam gyarmati birtokaként őrizték meg. mind ezt hongkong példáján lehet megérteni, amely nagy-britanniához tartozik és ahonnan peking külföldi valutabevételeinek csaknem egyötödét szerzi.

„, éppen ezért hallgatnak a maoista vezetők pekingben és a kínai, forradalmi, diplomaták az ENSZ-ben macaóról. kiderül, hogy macao csupán „aprópénz”, azokban a valutaműveletekben, amelyeket a maoisták hongkongon keresztül bonyolítanak le. a gyarmatosítás elleni harcnak itt - mint mondják - nincs értelme.

a kínai vezetés macaoval kapcsolatos álláspontja gondolkodásra kényszerít peking valódi szerepét illetően az ázsiai gyarmatosítás maradványai elleni harcban./taszsz/

-.-

kk.35. szakszervezeti konferencia blackpoolban

fp/a/bd London, 1975. június 30./mti/

fort péter, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

az angliai blackpoolban hétfőn délelőtt Len Forden elnök megnyitójával megkezdődött a szállítómunkások és általános dolgozók szakszervezetének konferenciája, amelynek fő feladata, hogy állást foglaljon az infláció leküzdésére irányuló szakszervezeti politikában.

/folyt.köv./
15.30/a

ll

- 28 -

kk.35./ szakszervezet.....folyt./-a

a konferencia súlyos gazdasági és bonyolult belpolitikai helyzetben kezdte meg munkáját. várhatóan küzdelem bontakozik ki az ország legnagyobb és legbefolyásosabb szakszervezetének ugynevezett mérsékelt és radikális szárnya között. a mérsékeltnek, élükön Jack Jones-szal, a szakszervezet főtitkárával, a gyáriparosok szövetségével folytatott multheti tárgyalásokon többé kevésbé kialakult javaslattal érkeztek a konferenciára. ennek lényege, hogy a szakszervezet, tanúsítson mérsékletet és szemlélje reálisan, a gazdasági helyzetet. ez voltaképpen arra ösztönzi a dolgozókat, hogy ne lépjenek fel túlságosan nagy béremelési követelésekkel. a Jones-csoport a szeptembertől kezdődő költségvetési évre - az összes dolgozó vonatkozásában - 10 százalékos általános béremelési határt és árbefagyasztásokat javasol. a kormány legutóbb Healey pénzügyminiszter szájából elhangzott ajánlata 6 százalékos, ám a pénzügyminiszter az árbefagyasztásokkal kapcsolatban konkrét elkötelezettséget nem vállalt./ Londonban a 8 százalékos kompromisszumot lehetségesnek tartják./

ebben a szellemben fogalmazódott egyébként Len Forden elnöknek a Blackpool-i konferencia megnyitójára írt beszéde. Forden szigorú árkontrollt, ellenőrzést sürgetett és az árdrágitók elleni szankciók bevezetését követelte, hangsúlyozta azonban, hogy az életszínvonal emelésének nem egyetlen lehetséges módja a magasabb bérek kikényszerítése, az megvalósítható a pénz vásárlóerejének növelése útján is.

a szakszervezet radikálisai viszont elutasítanak minden olyan határozatot, amelynek értelmében a szakszervezet, befagyaszáná, a bérharcot. a mostani konferencia napirendjén 16 ilyen értelmű elutasító interpelláció szerepel./fpri/

-.-

kk.36. Wilson

fp/fé bd London, 1975. június 30./mti/

Wilson brit miniszterelnök hétfőn a Stoneleigh-i hagyományos mezőgazdasági kiállítás megnyitó ünnepségén beszédet mondott, s ebben a fontsterling riasztó helyzete ellenére kizárta a kormány drámai közbelépésének lehetőségét.

az angol miniszterelnök - aki az „inflációs költségvetési év”, intézkedései előkészítésének jegyében minden alkalmat megragad a kormány „tettrekészségének”, bizonyítására, hangsúlyozta: „a kormány nem drámai, az újságok első oldalára kívánczó, ám a gyakorlatban működésképtelen gazdasági tervet kíván kidolgozni”. Wilson ezután - anélkül, hogy érdemben részletezte volna - kifejtette, hogy a kabinet tervezete „nem fogja nélkülözni a bátorságot és az eltökéltséget”, majd leszögezte: egyetértésen alapuló, működőképes, inflációellenes gazdaságpolitikát kell megvalósítani./fort péter/

16.00/fé *ll* 16.40

-.-
-29-

kk.37. japán - bizalmatlansági indítvány

éb/fé bd t o k i ó, 1975.junius 30./mti/

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

két japán ellenzéki párt, a komeito és a kommunista párt hétfőn este bizalmatlansági indítványt terjesztett elő a parlamentben ohira maszajosi pénzügyminiszter ellen, illetve megdorgálási indítványt a pénzügyminiszter és fukuda hadzsime belügyminiszter ellen. az ellenzéki indítványok előterjesztésére röviddel azt követően került sor, hogy a felsőházban leszavazták a komeito és a kommunista párt kono kenzo felső házi elnök ellen beterjesztett bizalmatlansági indítványát. a két párt kormányellenes lépéséhez, elsősorban a konzervatív párt 1955-ben történt megalakulása óta, nem csatlakozott a japán szocialista párt. ugyancsak első esetben fordul elő a háboru utáni japán politika történetében, hogy a komeito és a kommunista párt egységfrontban lép fel a konzervatív hatalom ellen.

megfigyelők rámutatnak, az ellenzéki indítvány nyilvánvaló célja annak megakadályozása, hogy a miki-kormány elfogadtassa a parlamentben a választások „megreformálását”, illetve a politikai pártok pénzügyi támogatását szabályozó törvények módosítását, amelynek célja a konzervatív hatalom tartósítása japánban. a szocialista párt közölte, miután megállapodott miki takeo miniszter-elnökkel az említett módosításokban, nem csatlakozik a komeito és a kommunista párt bizalmatlansági indítványához. megfigyelők biztosra veszik az ellenzéki indítványok leszavazását és azt is, hogy a szocialista párt és a középutas demokratikus szocialista párt a konzervatívokkal fog szavazni. ennek ellenére az indítványok előterjesztése kényelmetlen a konzervatívok számára, mert azok vitájával értékes időt veszít a kormány, amely a parlamenti ülés-szak hátralévő négy napja alatt több törvényjavaslatot szeretne keresztülvívni.

--

kk.38. külpolitikai híreink jegyzéke 1975.junius 30-án 16.00 óráig

tj/er/fé bd 1975.junius 30./mti/

1. várható
 2. thaiföld - kina
 4. nők világkonferenciája
 5. japán - létbizonytalanság
 6. kuba -svédország
 7. gladys marin
- /folyt.köv./
16.15/fé

-30-

kk.38. / hirjegyzék ..folyt/fé

8. rövid hírek
irkutszk: baudouin
bonn: mintoff
moszkva: sölle
oberkirch: furler
sherbrooke: emberrablás
9. mozambik - portugália
10. libanon
11. ciprusi kitelepítés
12. latin-amerika
13. ausztrália kiadja stonehouset
14. kgst - varsó kommentárok
15. barcs sándor - varsói látogatás
16. ebk -hétfő
- 17.dél-vietnami köztársaság
18. india - elnöki rendelet
19. colby -nyilatkozat
20. spanyolország - amerikai támaszpont
21. amerikai kp - kongresszus
22. jablonski -elutazás
23. pide-ügynökök szökése
24. mozambik-2.
25. spanyolország -2.
26. amerikai szenátorok moszkvában
27. szaljut-4
28. zöldfoki-szigetek - válsztások
29. nszk-afrika
30. ebk -döntés elhalasztása
31. libanon-2.
32. mozambik-3.
33. peking - gyarmatosítás
34. tito - suharto
35. szakszervezeti konferencia balckpoolban
36. wilson
37. japán belpolitika
38. hirjegyzék

--

16.25/fé

-31-

kk.39. itéletidő ausztriában

ék/a/bd

b é c s , 1975. június 30. /mti/

itéletidő pusztit szombat óta ausztriában. az özönvíz szerü esüések súlyos helyzetet teremtettek hétfőn délelőtt stájerországban és karintiában. kevés kivétellel valamennyi folyó kilépett medréből.

a felhőszakadások és zivatarok már szombaton súlyos pusztításokat okoztak a lakó-és gyárépületeken, a közlekedési jelzőberendezésekben, s a termést is megkárosították. karintiában a tartós csapadékhullás következtében a dráva csaknem elérte a árvíz szintet. a vasárnapi jégeső és forgószél négy halálos áldozatot követelt karintiában. az anyagi kár csúpán gráz, a stájer tartományi főváros körzetében meghaladja a 100 millió schillinget.

bár a két tartomány főutvonalainak közlekedésében nincs fennakadás, számos mellékut járhatatlan. az egyidejűleg bekövetkezett hirtelen hőmérsékletcsökkenés a hóhatárt 1 600 méterre süllyesztette, a grossglockner utjai csak hólánccal járhatók. /dpa,upi/

--

kk.40. jablonski moszkvában

pl/ve/a/bd

m o s z k v a , 1975. június 30./mti/

utban a mongol népköztársaság felé hétfőn moszkvába érkezett henryk jablonski, a lemp kb pb tagja, a lengyel államtanács elnöke. jablonski-t nyikolaj podgornij, az szkpb tagja, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke és más hivatalos személyiségek fogadták. /taszsz/

--

16.15/a *ab*

- 32 -

kk.41. közös piac - olaszország

ki/a/bd

b r ü s s z e l , 1975. június 30./mti/

az olasz belpolitikai válság sajátos vetülete, hogy az egk illetékesei is arra ösztönzik rómat: ne nyisson ajtót a kormányban a baloldalnak és különösen a kommunistáknak, főként pedig az elkövetkező hat hónapban őrizze meg a politikai stabilitást. december elsejéig ugyanis olaszország tölti be valamennyi közös piaci miniszteri intézményben az elnöki tisztelet s a miniszteri tanács munkáját érdemben az olasz külügyminiszternek kell irányítania. brüsszeli közös piaci körök szerint elképzelhetetlen lenne, hogy az egk intézményeinek irányításában esetleg kommunista képviselőkkel kelljen számolni.

az olaszelnökség első közvetlen feladata a július 16-17-i brüsszeli közös piaci csúcstalálkozó, az európai közösségek tanácsa állam-illetve kormányfői szintű ülésének előkészítése. a tanácskozásnak kell foglalkoznia a többi között az egk általános gazdasági helyzetével, a nyersanyag-és energiapolitika kialakításával, az angol népszavazás utáni helyzettel az egk-n belül, továbbá a kilencek és portugália esetleges együttműködésével. különösen a politikai jellegű döntésekben nehezen meg az egk egyes vezetői szerint az irányítást, ha olaszország nem tudná folyamatosan biztosítani a közös piac miniszteri szintű intézményeinek munkáját.

--

kk.42. algériai-bolgár közlemény

pl/ve/fé bd

a l g i r , 1975. június 30./mti/

algirban közös közleményt hoztak nyilvánosságra todor zsvikovnak, a bkp kb első titkárának, a bolgár államtanács elnökének algirban tett baráti látogatásáról.

a két ország vezetői - mint a közlemény hangsúlyozza - a kétoldalú kapcsolatokkal összefüggő kérdéseket és néhány nemzetközi problémát vitattak meg. a felek megelégedésüket fejezték ki a két ország közötti baráti kapcsolatok jelenlegi állása felett és sikrászálltak a gazdasági, tudományos-műszaki és kulturális együttműködés további megszilárdításáért, a népi felszabadítási front /fln/ és a bkp közötti kapcsolatok kiszélesítéséért.

a két ország vezetői hangsúlyozták, hogy az el nem kötelezett országok és a szocialista közösség közötti szoros együttműködés elősegíti az imperializmus ellen, a békéért és a népek biztonságáért folyó sikeres harcot. rámutattak arra, hogy az igazságos és tartós béke a közel-keleten csak az izraeli csapatoknak a megszállt arab területekről való teljes kivonásával, a palesztinai nép törvényes jogainak helyreállításával valósítható meg. /taszsz/

--

16.35/fé *ad*

-33-

kk.43. európai biztonsági konferencia - tudósítói

olt/am/a/bd

g e n f , 1975. június 30.

oltványi ottó, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

nagy várakozás előzte meg hétfőn genfben az európai biztonsági és együttműködési értekezlet színhelyén a koordinációs bizottság rendkívüli ülését, amelyen tovább folyt, de nem hozott eredményt a vita a záróértekezlet időpontjának kitűzéséről. a nemzetközi sajtó is nagy figyelemmel kísérte a tanácskozást, miután az utóbbi napokban ismertté vált, hogy a finn kormány a záróértekezlet megkezdése előtt négy héttel kéri az előzetes értesítést az előkészületek lefolytatására. az érdeklődés olyan vonatkozásban is érezhető volt, hogy az utóbbi napokban különböző politikai fórumokon és magas szintű találkozókon - így a közös piac külügyminisztereinek értekezletén, legutóbb pedig a szovjet-olasz külügyminiszteri eszmecsere - általában egybehangzó volt az a kinyilvánított álláspont, hogy a július végi záróértekezlet megtartása ellen nincs ellenvetés.

a koordinációs bizottság vitája rendkívül mozgalmas volt. az angol elnökléttel rendezett tanácskozás a szokásosnál 40 perccel tovább tartott és ennek oka az volt, hogy a résztvevő nyugati országok képviselőinek egy része megtagadta a hozzájárulását ahhoz, hogy a záróértekezlet időpontját a hétfői tanácskozáson mondják ki. sajtókörökben már az ülés kezdete előtt ismeretessé vált: a tanácskozást megelőzően a reggeli órákban a közös piachoz tartozó országok delegációinak vezetői megbeszélésre ültek össze abból a célból, hogy kialakítsák a kilencek közös állásfoglalását a koordinációs bizottság rendkívüli ülésére. a megbeszélésen hozott elhatározásra fény derült, amikor a koordinációs bizottság fóruma előtt az első felszólalók egyikeként a kilencek képviselőjében az ir delegáció vezetője bejelentette: az ir küldöttség, de más nyugati delegációk véleménye szerint is hétfőn nem lehet megállapodni a záróértekezlet időpontjáról, mert egyes függőben lévő kérdések megoldásában még bizonytalanság tapasztalható.

/folyt.köv./

16.40/a

Al

-34 -

kk.43./ európai biztonsági.....folyt./-a

ez az állásfoglalás negatív válasz volt az ülés elején a svéd és finn küldöttség által tett felhívásra, amely azt indítványozta, hogy még ezen a tanácskozáson mondja ki a testület a döntést az időpont-vitában. a két delegáció azzal indokolta felhívását, hogy a finn kormánynak az általa igényelt négy hétre szüksége van az előkészületekre, s ilyen értelemben rendkívül sürget az idő. a svéd javaslat július 28-át jelölte meg a helsinki záróértekezlet kezdő napjaként, s ezt a varsói szerződés tagállamainak képviselői határozott formában támogatták.

a vita során 47 felszólalás hangzott el, egyes delegációk vezetői többször is szólásra emelkedtek. az előállott helyzetre való tekintettel a szovjet küldöttség vezetője, kovaljov külügyminiszter-helyettes arra az álláspontra helyezkedett, felszólalásában, hogy azoknak a delegációknak a vezetői, amelyek nem tudnak az időpont kitűzésének kérdésében választ adni, haladéktalanul lépjenek érintkezésbe kormányaikkal és kérjenek felhatalmazást állásponthoz módosítására. ezzel az igénnyel összefüggésben kovaljov azt javasolta, hogy a koordinációs bizottság rendkívüli ülését hivatalosan ne zárják le, csak függeszték fel és hétfőn este fél kilenckor folytassák. a szovjet javaslatot több delegáció, köztük a magyar küldöttség is támogatta.

végül a francia javaslat alapján olyan kompromisszum alakult ki, hogy a koordinációs bizottság ugyanebben a témában kedden délután 12.00 órakor újabb rendkívüli ülést tartson.

a vita során kitűnt, hogy a szocialista országok állásponthoz az időpont-kérdésben számos más ország őszintén támogatja. sajtókörökben úgy hírlik, a kilenceken belül nincs teljes egyezés. az ir delegáció vezetőjének az ülésen elhangzott felszólalása ugyanis még nem feltétlenül jelenti, hogy a közös piac valamennyi tagállama azonos véleményen volt.

kk.44. brandt - szovjetunió

bj/a/bd

b o n n , 1975. június 30./

bochkor jenő, az mti tudósítója jelenti:

szerdán utazik egy hetes látogatásra a szovjetunióba
willy brandt, az spd elnöke.

/folyt.köv./

16.50/a

Al

- 35 -

kk.44./ brandt.....folyt./-a

a nyugatnémet szociáldemokrata politikus az nszk és a szovjetunió viszonyának további alakulásáról, az európai biztonsági értekezlet munkájáról, a földközi tenger medencéjében kialakult helyzetről és világgazdasági kérdésekről kíván véleményt cserélni leonyid brezsnyevvel, az szkp kb főtitkárával.

spd körökben rámutatnak, hogy brandt e témákat előzetesen egyeztetette helmut schmidt szövetségi kancellárral. elképzelése szerint a bilaterális, mindenekelőtt a gazdasági kérdések megvitatása céljából kívánatos lenne, ha új tárgyalások indulnának bonn és moszkva között.

a kulcskérdésben - az európai biztonsági értekezlet tervezett befejezésében - brandt szeretné megtudakolni vendéglátójától, hogy milyen lépések megtételét tartja kívánatosnak a szovjetunió a csucstalálkozó után.

a szociáldemokrata politikus elképzelése szerint a helsinki összejövő kormányfők megállapodhatnának abban, hogy meghatározott idő elteltével külügyminiszterhelyettesi szintű találkozókat tartanak a „közbeeső mérleg”, megvonására. ez esetben előre kellene tisztázni azt is, hogy melyik semleges országban és mely időpontban üljenek össze a külügyminiszterhelyettesek.

brandt látogatásának vezércikkét szentel a kölni stadtanzeiger hétfői száma. legutoljára - még kancellárként - 1971 szeptemberében járt willy brandt a szovjetunióban, ahol a krim félszigeten találkozott leonyid brezsnyevvel. azóta már kevésbé látványos a „keleti politika”, - jegyzi meg a lap. ennek oka részben az, hogy brandt utóda, helmut schmidt kancellár, tagadhatatlanul némileg más hangsúlyokkal él, mint brandt, ám ugyanakkor tavaly májusi kormánynyilatkozatában ő is hitet tett a korábbi politika folytatása mellett és október végén - hat hónappal hivatalba lépése után - moszkvába utazott.

e politikában azonban már nem kellett új utakat törni, hanem azon az úton kellett haladni, amelyet a moszkvai szerződés kijelölt - tűnik ki a cikkből. a moszkvai szerződés záróvonalat tett a „háboru után kialakult realitások után,,.

/folyt.köv./
17.00/a

kk.44./ brandt.....2.folyt./-a

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a lap megjegyzi, hogy adódtak nehézségek is a két fél között, mert a kölcsönös „alkalmazkodás”, nem történhet meg gyorsan. ezt példázza nyugat-berlin esete is, kivált, hogy nyugat-németországban „mindig is valósággal szenvedélyes hajlamot éreztek arra, hogy a jogi dolgokat összekeverjék a külpolitikaival... a szövetségi kormány tagjainak nem volt elegendő, hogy olyan berlini megállapodást és olyan kompromisszumos formulát értek el, amellyel ki lehet jönni. a jogtudori becsvágy az érvényesülési vágygal párosulva mindkettőt ismételtelen eljuttatta egy veszélyes, kockázatokkal terhes zónába,,.

-. -

kk.46. husák - bilak - kardelj

pm/er/a/bs

p r á g a , 1975. június 30./mti/

gustáv husák, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának főtitkára hétfőn fogadta edvard kardeljt, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottságának elnökségi tagját, a köztársasági elnökség tagját.

a baráti beszélgetés során kicserélték nézeteiket a cskp és a jksz közötti együttműködés fokozásának kérdéseiről, megvitatták a csehszlovák-jugoszláv kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeit és a két országban folyó szocialista építés problémáit.

ugyancsak hétfőn vasil bilak, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága elnökségének tagja, a központi bizottság titkára szintén fogadta edvard kardeljt./ctk,taszsz/

-. -

kk.47. új kormány kamerunban

pm/er/a/bs

y a o u n d é , 1975. június 30./taszsz/

a kameruni egyesült köztársaságban hétfőn bejelentették az új kormány megalakulását. ahmadou ahidjo köztársasági elnök paul biya államminisztert, az elnöki hivatal eddigi főtitkárát nevezte ki miniszterelnökké.

az új kormányban 19 miniszter, 4 államminiszter és 6 miniszterhelyettes foglal helyet./mti/

17.05/a

-. -
- 37 -

ll

kk.45. izvesztyija - ebk

ms/zsu/a/bd

m o s z k v a , 1975. június 30./taszsz/

az izvesztyija genfi tudósítói jelentik:

a világsajtó lapjainak tulnyomó többsége elismeri, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezlet résztvevői hatalmas munkát végezve gyakorlatilag szinte minden napirendi kérdésre vonatkozóan kialakították a szükséges egyetértést. nem lehet mindazonáltal szó nélkül elmenni egyes nyugati lapok állításai mellett. ezek, szemlátomást néhány nyugati küldöttség körében tapasztalható rejtett áramlatokat tükrözve, olyan benyomást próbálnak kelteni, mintha a fórum résztvevőinek még egész sor lényegbevágó problémában kellene egyetértésre jutniuk, mielőtt a harmadik szakasz végleges időpontját ki lehetne tűzni.

egyesek nyilván kicsinyes politikai játékba akarnak kezdeni a kérdés körül, hogy az értekezlet ürügyén számukra előnyös döntéseket, érjenek el. ez a taktika azonban aligha hozhat babérokat a kezdeményezőknek. mélységesen tévednek, ha azt hiszik, hogy a harmadik szakasz időpontjának már megérett kérdésében mesterséges nehézségeket teremtve sikerül számukra előnyös egyoldalú engedményeket kialakítani.

akaratlanul is felmerül a kérdés: tudatában vannak-e ezekben a körökben annak, hogy ez a taktika merőben ellentétes a kormányoknak, a közvéleménynek azzal a kifejezésre juttatott akaratával, hogy az európai értekezletet mielőbb eredményesen le kell zárni. ennek ma már minden szükséges előfeltétele együtt van és aki erről nem akar tudni, az súlyos felelősséget vállal magára - írják az izvesztyija genfi tudósítói./mti/

-.-

kk.48. vietnam - nyilatkozat - utasforgalom

ml/pr/a/bs

1975. június 30./mti/

b o n n

dél-vietnam el nem kötelezettségi politikát kíván folytatni és haladó, demokratikus rendszer felépítésére törekszik - hangoztatta nguyen huu tho, a difk tanácsadó testületének elnöke a der spiegel nyugatnémet hetilapnak adott nyilatkozatában.

/folyt.köv./

17.15/a

- 38

ml 1450

kk .48./ vietnam-.....folyt./-a

a difk vezetője hangsúlyozta, hogy dél-vietnamban elsőrangú feladat a mezőgazdasági és az ipari termelés beindítása. a cél olyan haladó demokratikus rendszer létrehozása, amelyben minden hazáját szerető és azt szolgálni kíváló vietnami - beleértve a nemzeti burzsoáziát is - megtalálja a helyét.

nguyen huu tho végezetül kijelentette, hogy észak-és dél-vietnam vezetői azonos nézeteket vallanak./afp/

h a n o i

hosszu szünet után kedden ismét megindul a rendszeres utasforgalom hanoi és a tőle 750 kilométerrel délre lévő dél-vietnami da nang között. az utasok hanoitól vinh városig vasuton teszik meg, onnan pedig autóbuszokon folytatják az utat./adn,vna/

-.-

kk.49. Lengyel gazdaságirányítási reform

már/a/bs

v a r s ó, 1975. június 30. /mti/

a lengyel gazdaságirányítás tökéletesítésére létesített párt- és kormánybizottság, jan szydlak-nak, a lemp pb tagjának, a kb titkárának elnökletével hétfőn, varsóban ülést tartott. a tanácskozáson edward gierek, a lemp kb első titkára is résztvett.

meghívottként jelen voltak miniszterek, neves tudósok, közgazdászok, gyárigazgatók, szakemberek.

az ülésen piotr jaroszewicz miniszterelnök mondott beszámolót „ a gazdaság és államirányítási rendszer működése korszerűsítésének eddigi eredményeiről, problémáiról és soronlévő feladatairól,„ a referátumot vita követte.

a tanácskozáson felszólalt edward gierek, a lemp kb első titkára./márkus/

17.20/a

ml 1450

-.-

- 39 -

kk.50. rövid hírek

ö/a/bs

1975. június 30./mti/

L i s s z a b o n

az építők hajdu táncgyűttese az intersindical portugál szakszervezeti szövetség meghívására 10 napos vendégszereplé- sen tartózkodik portugáliában. a magyar folklór-együttes műso- ra nagy sikert aratott leira, porto, guarda, portalegere, setubal városokban és a fővárosban, lisszabonban./mti/

v a r s ó: iráni delegáció

a szejm elnökségének meghívására hétfőn iráni parlamenti küldöttség érkezett lengyelországi látogatásra, abdullah riazinak, a képviselőház elnökének vezetésével. az iráni képviselők ta- lálkoznak és megbeszéléseket folytatnak a lengyel politikai é- let vezetőivel./mti/0

v a r s ó

fennállásának 25.évfordulóját ünnepli a varsói állami zsidó színház. az együttes jiddis nyelvű műsorán eddig 120 darab szerepelt, s lengyelország városaiban összesen több mint 4000 előadást tartott./mti/

b o n n : schmidt - palme

helmut schmidt szövetségi kancellár olof palme miniszter- elnök meghívására pénteken svédországba utazik - jelentette be hétfő délutáni sajtóértekezletén klaus bölling kormány- szóvivő./mti/

b o n n: mintoff

walter scheel szövetségi elnök hétfőn fogadta a vasárnap óta az nsk-ban tartózkodó dom mintoff máltai miniszterelnököt. a két államférfi megbeszélésén az európai biztonsági értekezlet- ről és a közel-keleti helyzetről volt szó. mintoff a nap folyamán schmidt kancellárral is találkozott./mti/

17.30/a
18.14.10

- 40 -

kk.51. thaiföld - kina - 2.

ae/a/bs

p e k i n g, 1975. június 30./ mti/

hétfőn délután megkezdődtek a kínai-thaiföldi tárgyalások. a vendéglátók küldöttségét teng hsziao-ping, a vendégeket kukrit pramodzs vezeti, ugyancsak hétfőn délután kukrit és kísérete ,, egy kórházban,, vagyis csou en-laj szanatóriumnak berendezett rezidenciáján találkozott a kínai miniszterelnökkel.

este teng hsziao-ping diszvacsorán látta vendégül a thai- földi küldötteket. pohárköszöntőjében a miniszterelnök-helyet- tes - akárcsak néhány héttel ezelőtt, marcos fülöp-szigeti elnök esetében tette - felhívta vendégének figyelmét arra az állítólagos veszélyre, amely a kínai vezetők szerint, az egyesült államok indokínai veeresége után a délkelet-ázsiai országokra leselkedik. e veszély:, a másik szuperhatalom,, amely, teng hsziao-ping állítása szerint,, a délkelet-ázsiai országok békéjét és biztonságát fenyegeti,,.

kukrit a maga részéről nem visszhangozta a vádakát, a ,,szuperhatalom,, kifejezést sem használta.

-. -

kk.52. coutinho bonnban

bj/a/bs

b o n n, 1975. június 30./mti/

antonio rosa coutinho tengernagy, a portugál legfelsőbb for- radalmi tanács tagja hétfőn tájékoztató jellegű látogatásra az nsk-ba érkezett. a portugál politikus találkozik helmut schmidt kancellárral, georg leber hadügyminiszterrel és esetleg willy brandt spd-elnökkel, továbbá heinz-oskar vetterrel, a német szak- szervezeti szövetség /dgb/ elnökével is.

hétfői sajtóértekezletén klaus bölling kormányzóvivő megál- lapította, hogy a tengernagytól bonn,, hiteles tájékoztatást,, vár a portugáliai fejleményekről./bochkor/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk.8. / rövid hírek
1.bek.1. sorában a szöveg:

a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének meghívására...
... megtekintette a bratszki vizierőművet...
/mti/

-. -

78.45/fé

-41-

18.18.10

kk.53. szadat-nimeri találkozó

ky/fé bs k a i r ó, 1975.junius 30.

keresztly andrás, az mti tudósítója jelenti:

vasárnap és hétfőn ismét fontos arabközi találkozó színhelye volt alexandria. szadat egyiptomi elnök itt fogadta a ró mából érkező gaafar nimeri szudáni elnököt. a nem hivatalos látogatás alkalmából áttekintették a közel-keleti helyzet fejleményeit, az arab országok és az afrikai államok kapcsolatait - különös tekintettel a közelgő afrikai csúcstalálkozóra. a csúcstalálkozó időpontja - miként azt szombat este nyilvánosságra hozták - július 28-31. előtte azonban az afrikai külügyminiszterek egy héten át tanácskoznak és előkészítik az államfői értekezlet dokumentumait. ezek közül az egyik legjelentősebb - mint arról az arab liga titkársága tájékoztatott - a közelkeleti válsággal foglalkozik.

szadat és nimeri találkozásán egyiptomi részről jelen volt hoszni mubarak alelnök, ismail fahmi miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter. az alexandriai megbeszélés másik részében a kétoldali kapcsolatokról esett szó. megállapodtak abban, hogy július 9-10-re összehívják khartoumba a két ország együttműködési bizottságát. az egyiptomi delegációt hafez ghanem miniszterelnök-helyettes vezeti majd.

-. -

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk.54. biztonsági értekezlet

ms/zsu/fé bs g e n f, 1975.junius 30./upi,reuter/

a közös piaci, illetve nato-országok képviselői elsősorban azért nem akarnak hozzájárulni a helsinki zárószakasz időpontjának kitűzéséhez, mert úgy vélik, hogy „a keleti tömb minden további kompromisszumot eleve el fog utasítani a még függőben lévő kérdésekkel kapcsolatban, ha már kitűzték a zárószakasz időpontját,„ így nyilatkozott egy vezető nyugati nagykövet, valamint a nato egyik magas rangú megbízottja. függőben levő kérdésnek minősül - mint arról már többször hírt adtunk - a hadgyakorlatok előzetes bejelentése, valamint a tervezett záró okmányból mintegy 100 mondat.

/folyt.köv./
18.00/fé

ll 18/10

-42-

kk.54. / biztonsági.. folyt./fé
/szerk.táj./

a helsinki értekezlet időpontjának kitűzésével megbízott koordinációs bizottság nemcsak abban állapodott meg, hogy kedden tart ülést, hanem abban is, hogy csütörtökön összeül. tehát kedden aligha tűzik ki az időpontot.

párizsból, az elnöki hivatal tisztviselőire hivatkozva, a reuter olyan értesülést közölt, amely szerint franciaország úgy véli, a helsinki csúcstalálkozót július 22-én semmiképpen sem lehet megkezdeni, de van némi remény arra, hogy július vége előtt összeülhet.

a genfi tanácskozásokon résztvevő nyugati küldöttségek körében sem zárják ki annak lehetőségét, hogy a kontinens vezetői még a jövő hónapban megkezdhetik tanácskozásukat. e körökben arra utalnak, hogy a koordinációs bizottság csütörtökre kijelölt ülése éppen a finn kormány által az előkészítéshez szükségesnek mondott négy héttel előzi meg a következő hónap utolsó napját. ugyanakkor más nyugati delegátusok, valamint párizsi diplomáciai körök szerint egyre inkább október tűnik a zárószakasz legvalószínűbb időpontjának./mti/

-. -

kk.55. amerikai szenátorok - moszkvai megbeszélés

hl/am/fé bs m o s z k v a, 1975.junius 30./mti/

hétfőn moszkvában a legfelsőbb tanács épületében megbeszélést tartottak a szovjetunió legfelsőbb tanácsának küldöttei az egyesült államok szenátusa küldöttségének tagjaival, akiket hubert humphrey és hugh scott szenátorok vezetnek.

a megbeszéléseken részt vettek:

szovjet részről - b.n. ponomarev, a legfelsőbb tanács nemzetiségi tanácsa külügyi bizottságának elnöke, a.p.sityikov, a legfelsőbb tanács szövetségi tanácsának elnöke, g.a.arbatov, g.t.beregovoj, g.a.zsukov, l.m.zamjatyin, g.o.zimanasz, n.n.inozemcev, v.a.karlov, n.i.maszlenyikov, v.sz.paputyin, p.t.pimenov, v.i.prohorov, l.n. szmirnov, b.i. sztukalin, v.d.tyimakov, l.n.tolkunov, i.i. udalcov, j.k.fjodorov, l.j.florentyev, a.b.csakovszkij, l.b.sapiro, a szovjetunió legfelsőbb tanácsának küldöttei;

/folyt.köv./
18.20/fé

ll

-43-

kk.55. / amerikai ... folyt/fé

amerikai részről: abraham ribicoff, ernest hollings, john culver, robert morgan, gary hart, patrick Leahy, jacob javits, james pearson, charles percy, charles mathias, james mcclure, peter dominick szenátorok és a küldöttség más tagjai.

Jel volt ezenkívül a találkozón v.sz.alhimov, szovjet külkereskedelmi miniszterhelyettes, b.a. runov, mezőgazdasági miniszterhelyettes, d.m.gvisiani, a szovjetunió minisztertanácsa mellett működő tudományos és műszaki állami bizottság elnökhelyettese.

a találkozót vitalij ruben, a legfelsőbb tanács nemzetiségi tanácsának elnöke nyitotta meg.

ezután hubert humphrey szólalt fel. köszönetet mondott azért a szívélyes fogadtatásért, amelyben a küldöttséget a szovjetunióban részesítették. mi - mondotta - amerikai szenátori minőségünkben érkezünk a szovjetunióba.

- az egyesült államok és a szovjetunió különösen felelős azért, hogy létrejöhessen a népek békéje és biztonsága szavatolásának feltételei. közös feladatunk a feszültség további enyhítése, a teljesebb kölcsönös megértés elősegítése.

- uttörők vagyunk a béke keresésében az atom-és űrkorszakban. bátraknak kell lennünk a nagy tettek végrehajtásához, új utakat kell kipróbálnunk, át kell lépünk a múlt gátjain és meg kell kísérelnünk kikutatni a holnap lehetőségeit.

- országaink legfontosabb feladata, hogy létrehozzák a megállapodást az atomfegyverek feletti ellenőrzés megteremtéséről és remélhetőleg, az atomfegyver-készletek csökkentéséről. ennek együtt kell járnia a feszültség általános enyhítését elősegítő lépésekkel, mint például az európai biztonsági és együttműködési értekezlet, a fegyveres erők kölcsönös kiegyensúlyozott csökkentéséről való tárgyalások, az igazságos és tartós béke rendezés kutatása a közel-keleten.

/folyt.köv./
18.40/fé

ll

-44-

kk.55. / amerikai ...2.folyt/fé

- ezek az elsőrendű, legfontosabb feladatok. az egyesült államok és a szovjetunió lépései feltétlenül jelentős hatást gyakorolnak az egész emberiség sorsának alakulására. ezért a magunk és az egész emberiség javára kötelesek vagyunk, türelmet és állhatatosságot tanusítva a tárgyalásokon, keresni a megállapodásokat ezekről a létfontosságú problémákról.

- a szovjet népnek minden alapja megvan arra, hogy büszke legyen az iparban, a mezőgazdaságban, a művészetben, a tudomány és a technika területén elért eredményeire.

a továbbiakban humphrey méltatta a küszöbönálló közös szovjet-amerikai űrrepülés nagy jelentőségét. remélem -mondotta -, hogy ez a repülés újabb közös kezdeményezésekhez vezet majd más területeken, az egészségvédelemben, a mezőgazdaságban, szélesebbkörű cseréhez a kultúra és az oktatásügy terén, a tudomány és technika tágabb területén.

ezt követően hugh scott szenátor emelkedett szólásra.

- két hónappal ezelőtt országaink megemlékeztek az európai háború befejeződésének 30.évfordulójáról. a szovjet nép által ebben a háborúban hozott áldozatok történelmi emléket állítanak a szovjet nép hősiességének és hazaszeretetének. az amerikaiak és a szovjet emberek együtt dolgoztak, harcoltak és haltak meg a közös cél elérése érdekében. a közös ügynek ez a szelleme, sajnos, nem sokáig érvényesült a hitleri németország szétzúzása után. a háborús időszak együttműködését a hidegháború hosszú és szomorú időszaka váltotta fel, a gyanakvás és a bizalmatlanság légköre.

- jelenleg országaink vezetői tudtában vannak annak, hogy a kapcsolatok normalizálása létfontosságú népeink és az egész világ számára.

- a világ két leghatalmasabb országa között nemcsak a földrajzi távolság nagy, hanem továbbra is nagy különbségek vannak a kultúra és az ideológia vonatkozásában is. mindkét fél azonban egyre inkább rájön arra, hogy az emberiség előtt álló sarkalatos problémák nem ismernek nemzeti határokat. az amerikai és a szovjet népnek közesek a céljai a béke fenntartásában.

/folyt.köv./
18.45/fé

ll

-45-

kk.55. / amerikai ... 3.folyt/fé

befejezésül hugh scott méltatta a két ország parlamenti képviselői találkozóinak fontosságát, mivel ezek a találkozók lehetővé teszik a kölcsönös érdeklődésre számottartó kérdések nyílt és őszinte megvitatását.

a megbeszélések folytatódnak./taszsz/

-.-

kk.56. india

fe/a/bs

u j de l h i, 1975. június 30./mti/

egy indiai kormányzóvivő sajtóértekezleten közölte, hogy - az elsősorban bihar és gujarat államokban tapasztalható kisebb incidensektől és huligánakcióktól eltekintve - az országban nyugodt a helyzet a rendkívüli állapot bevezetése után. rendre kudarcot vallottak a reakciónak azok a kísérletei, hogy bihar és gujarat, továbbá uttar pradeshban, keralában rendezavarásokat idézzenek elő és politikai sztrájkokat provokáljanak.

indiai lapjelentések szerint az ország tömegszervezetei nyilatkozatokban biztosítják támogatásukról a jobboldali veszély elhárítását célzó kormányintézkedéseket. az indiai szakszervezeti kongresszus országos vezetősége hangsúlyozza például, hogy a dolgozó tömegek ebben a feszült időszakban határozottan fellépnek a reakció ellen.

a haladó nemzetközi közvélemény megértést tanúsít indira gandhi kormányának intézkedései iránt. a zsenmin zsipao és az új kína hírügynökség viszont - beavatkozva india belügyeibe - heves kirohanásokat intéz indira gandhi ellen és nyíltan a kormány elleni harcra uszítja a reakciós elemeket./taszsz/

18.35/a

18.19.25

-.-
- 46 -

kk.57. konkurencia-harc

kt/a/bs

w a s h i n g t o n, 1975. június 30. /mti/

élénk színekkel ecseteli hétfőn a new york times azt az „élet-halál harcot”, amely a legnagyobb amerikai repülőgépgyártó konszernek között robbant ki a „zsugorodó”, fegyverpiac újrafelosztásáért.

a lap rámutat, hogy a múltban a repülőgépgyárosok és a katonai vezetők között, „pajtási viszony”, volt és ügyeltek arra, hogy a pentagon megrendelésein osztozzanak, hogy, „mindenki üzletben maradhasson”, ez azonban az utóbbi időben megváltozott, mivel az egyre bonyolultabbá váló katonai gépek előállításának költségeinek ugrásszerű emelkedése miatt az amerikai légierő és a haditengerészet kénytelen korlátozni a megrendelt gépek számát. emiatt a „zsugorodó katonai piacon”, a korábbi „közösségi szellemet”, felvátotta az acsarkodás, s a rendléből kimaradt, vagy, „megrövidített”, konszernek, „csalást”, kiáltanak és, „szemfényvesztéssel”, vádolják a sokmilliárdos megrendelésekben részesített erősebb riválisokat, illetve támogatóikat a pentagonban.

miután az amerikai légierő megrendelése miatt folyó versengésben a legnagyobb amerikai hadiszállító, a general dynamics f-16-os típusú vadászbombázójával kiütötte a nyeregből az f-17-es géppel pályázó northrop-ot/s így sikerült elhódítani az európai nato-piacot a mirage-gépek gyártója, a francia dessault cég előtt/, a busás üzletből kimaradt többi amerikai hadiszállító között kiéleződött a harc a tengernagyok kegyeiért. a haditengerészet a northrop és a mcdonel douglas koprodukciónban gyártott f-18-as gépet választotta, de a texasi ltv aerospace corporation most ahhoz a csaknem példátlan lépéshez folyamodott, hogy jogi uton panaszt emelt a kormány felügyeleti szervénél és vizsgálatot követel. a gruoton repülőgépgyártó cég, amely jelenleg az f-14-eseket szállítja a haditengerészetnek, csatlakozott az ltv panaszához, azzal érvelve, hogy további 400 darab f-14-es gép megrendelése 900 millió dollárral kevesebbe kerülne, mint a northrop-douglas közös gépeként ajánlott f-18-as kifejlesztése és hasonló számban történő legyártása.

az ádáz harcban mindegyik cég teljes létszámban beveti kongresszusi kijáróit és mozgósítja a, „választási hozzájárulásokkal”, lekötöztetett törvényhozókat a fegyverkezési üzletből való, „igazságos részesedésért”, „köves tiber/

18.45/a

18.19.25

-.-
- 47 -

kk.58. ciprus - görögország - vegyes

ml/sm/a/bs

1975. június 30./mti/

n i c o s i a

a ciprusi törökök rádióadója hétfőn azzal fenyegetőzött, hogy katonai akciót indítanak a szigetország déli részében élő törökök „kiszabadítására”, ha áttelepítésükhez a ciprusi görögök nem járulnak hozzá. rauf denktas, az ugynevezett ciprusi török állam elnöke, ugyancsak hétfőn kilátásba helyezte, hogy további ciprusi görögöket deportálnak a törökök által megszállt területekről. mint ismeretes, a ciprusi törökök nemrég 450 ciprusi görögöt üttek el a karpas-félszigetről./upi,dpa/

x x x

nicosiában megtartották az edek, az egységes demokratikus centrum szövetség kongresszusát. vasszosz lisszaridesz, az edek vezetője beszámolójában a szigetország politikai helyzetét elemezte. a többi között kijelentette: a jelenlegi bonyolult helyzetből úgy lehetne kiutat találni, ha a ciprusi kérdést nemzetközi problémává tennék és az ensz keretében vitatnák meg. lisszaridesz állást foglalt amellett, hogy szilárdítsák meg az együttműködést a szovjetunióval, a többi szocialista országgal és az arab világ haladó erőivel.

a kongresszuson megvitatták a párt szervezeti felépítését és a szervezeti szabályzat módosítását./taszsz/

a t h é n

a hivatalos látogatáson görögországban tartózkodó gaston thorn luxemburgi miniszterelnök és külügyminiszter hétfőn athénben dimitriosz biciosz külügyminiszterrel tárgyalt. központi kérdésként szerepelt a megbeszélés napirendjén görögország közös piaci felvételi kérelmének kérdése./reuter,afp/

.-

- 48 -

18.55/a

19.25

kk.59. rövid hírek

fe/fé bs

1975.június 30./mti/

r ó m a: ragioneri

49 éves korában elhunyt ernesto ragioneri, az okp központi bizottságának tagja, a neves olasz történész. elsősorban az olasz munkásmozgalom és az okp történetével, továbbá gramasci és togliatti műveinek elemzésével foglalkozott./adn/

m a d r i d: ridruejo

egy madridi kórházban 62 esztendősen elhunyt dionisio ridruejo spanyol költő és politikus. egykor ő írta a fasiszta falange himnuszának szövegét, később azonban szembeállt a francó-rezsimmel és a nem-kommunista ellenzék prominens képviselője lett. több ízben letartóztatták és börtönbe vetették. a század második harmadának legrangosabb spanyol lírikusaként tartják számon./dpa/

l o n d o n: ulster

a hét végén észak-írországból megöltek egy fiatal katolikus kőművest. ezzel 107-re emelkedett az ulsteri polgárháború ezévi halálos áldozatainak száma./adn/

n á p o l y: hadgyakorlatok

hétfőn nato szárazföldi és légi hadgyakorlatok kezdődtek velence közelében „dashing impact-75”, fedőnévvel. olasz szárazföldi egységek és brit ejtőernyős zászlóaljak vesznek rajta részt. ugyancsak hétfőn befejeződött a szardíniai partoknál az atlanti szövetség „dawn patrol”, hadgyakorlata./afp/

u j d e l h i: himlő

az indiai egészségügyi miniszter hétfőn tv-beszédében jelentette be: első ízben fordul elő az országtörténelmében, hogy nincs járányos himlőmegbetegedés. mindazonáltal hozzátette, még legalább két esztendőre szigorú ellenőrzésre és himlőellenes kampányra van szükség, míg indiát hivatalosan himlőmentes övezetnek nyilváníthatják./ap/

/folyt.köv./
19.00/fé

-49-

19.25

kk.59. ö rövid ...folyt/fé

u j d e l h i : monszun

az indiai patna közelében a gangesz folyón elsüllyedt egy hajó, mintegy száz utasa közül nyolcvan vízbe fulladtak. a szerencsétlenséget monszun-esőzések okozta hirtelen áradással hozzák összefüggésbe./afp/

--

kk.60. okp

mp/a/bs

r ó m a . 1975. június 30. /mti/

hétfőn összeült az olasz kommunista párt vezetősége, hogy előkészítse a központi bizottság szerdára kitűzött ülését. az okp kb a június 15-i választások eredményét tárgyalja meg. értékeli a kialakult politikai helyzetet és dönt a helyi közigazgatás vezető szerveinek megalakítása kérdéseiben.

az okp minden demokratikus és antifasiszta erő részvételével alakítandó helyi vezető szerveket akar, széleskörű együttműködés kialakításával, míg a centrum és a jobboldal pártjai elutasítják ezt az ajánlatot, elutasítják a kommunistákkal való együttműködést./magyar/

--

kk.61. kereszténydemokraták

mp/fé bs r ó m a, 1975.június 30.

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

kiléptek a kereszténydemokrata párt vezetőségéből a balszárny képviselői, akik hevesen vitatják fanfani főtitkár politikáját. szerintük ez a politika a június 15-i súlyos választási vereség fő okozója volt, és ezért fanfani, valamint a vezetőség lemondását követelik.

a balszárny úgy ítéli meg, hogy a kereszténydemokrata pártnak gyökeres megújulásra van szüksége, mind a vezetést, mind a politikai irányvonalat, s a módszereket illetően. a párt csak így szerezheti vissza választók bizalmát, amely erősen megrendült. kilépésükkel ezt a gyökeres felülvizsgálatot szeretnék kikényszeríteni. a kilépést a 40 tagú pártvezetőségnek a balszárnyhoz tartozó hat tagja levélben hozta a főtitkár tudomására.

/folyt.köv./
19.40/fé

1945

-50-

kk.61. / kereszténydemokraták... folyt/fé

ez a fejlemény elindítója lehet annak a folyamatnak, amely a vezető olasz kormánypárt belső viszonyai átrendeződését eredményezheti. a választási vereség hatására a kdp rendkívül nehéz helyzetbe került. a választás másnapján javaslatot tett partnereinek a négyes balközép-kormány visszaállítására. ezt a javaslatot a republikánusok és a szociáldemokraták elfogadták, de a szocialista párt / amelynek támogatása nélkül a balközép-koalíció nem életképes / elutasította. az oszp csak akkor hajlandó visszatérni a kormányba, ha a kdp előbb gyökeres irányváltoztatást hajt végre politikájában.

fanfani főtitkár a szocialisták elutasító válasza után kijelentette: nincs más megoldás, mint a párt kongresszusának összehívása őszre. ez időnyerésre irányuló taktika, a balszárny azonnali felülvizsgálatot akar, hogy a kongresszus ezt már szentesíthesse. nincs kizárva, hogy a vezető kormánypárt belső ellentétei előbb-utóbb mégis kormányválságot idéznek elő. bár minden vezető azt hangoztatja, hogy ezidőszertől megoldhatatlan lenne egy kormányzati válság, s ezért ellenzi annak kirobbanását.

--

kk.62. wilson - tindemans

ms/am/fé bs l o n d o n, 1975.június 30./mti/

leo tindemans belga miniszterelnök, aki vasárnap érkezett három napos hivatalos látogatásra londonba, hétfőn wilson miniszterelnökkel és callaghan külügyminiszterrel tárgyalt a tavaly decemberben megtartott közös piaci csúcstájékoztató megbeszéléséről a nyugat-európai integráció fokozásáról.

brit részről a tárgyalásokat elsősorban „puhatolódzó”, jellegűnek tekintik. sem wilson, sem callaghan nem terjesztett elő új javaslatokat. az angol kormánynak az az álláspontja - mondják brit hivatalos körökben -, hogy a fokozottabb nyugat-európai integrációt „pragmatikus szemszögből”, kell vizsgálni, vagyis, hogy mennyire hasznos az érintett országok népei számára.
/upi/

--

19.45/fé

-51-

1950

kk.63. mihail szuszlov beszéde / lásd a kk.55.sz. hírünket/

pm/pr/a/bs m o s z k v a, 1975. június 30./taszsz/

mihail szuszlov, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa szövetségi tanácsa külügyi bizottságának elnöke beszédet mondott azon a találkozón, amelyet a szovjetunióba érkezett amerikai szenátorok tiszteletére rendeztek.

- alig több mint egy éve, hogy az egyesült államok kongresszusának meghívására a szovjetunió legfelsőbb tanácsának küldöttsége látogatást tett az egyesült államokban - mondotta szuszlov - most országunkban üdvözölhetjük az amerikai szenátus viszontlátogatásra érkezett küldöttségét. az önök látogatása, csakugy, mint az amerikai képviselőház küldöttségének augusztusra tervezett érkezése, megerősíti azt a véleményünket, hogy létrejöttek a kedvező feltételek a két országban tevékenykedő parlamentek közvetlen kontaktusainak kiszélesítéséhez.

- úgy gondolom, önök egyetértenek velem abban, hogy jelenlegi viszontlátogatásuk úgy értékelhető, mint egyik törvényszerű következménye a légkör általános javulásának a szovjet-amerikai kapcsolatokban, amelyekben az utóbbi években fontos pozitív változások mentek végbe.

- mi úgy véljük, hogy ezek a változások nem csupán fontos alkotó részét képezik a nemzetközi feszültség enyhülése általános folyamatának, hanem kedvező hatást gyakoroltak és gyakorolnak az egész nemzetközi helyzetre is, csökkentve mindenek előtt a termonukleáris világháboru veszélyét és elősegítve a különböző társadalmi rendszerű államok közötti békés egymás mellett élés elveinek megszilárdulását.

- országaink kapcsolatainak javulásában és fejlődésében fontos szerepet töltenek be a szovjetunió és az egyesült államok vezetőinek közvetlen személyes kontaktusai, amelyek lehetővé teszik a kétoldalú kapcsolatok és az égető nemzetközi problémák tárgyszerű megvitatását.

/folyt.köv./
19.40/a ü

20/2

- 52 -

kk.63-/ mihail szuszlov.....1.folyt./-a

éppen az utóbbi években lezajlott négy legmagasabbszintű találkozó eredményeképpen születtek olyan rendkívül nagyjelentőségű dokumentumok, mint a szovjetunió és az egyesült államok kölcsönös kapcsolatainak alapjait lefektető dokumentum és a nukleáris háboru elhárításáról szóló egyezmény, továbbá a stratégiai fegyverzet korlátozásának kérdéseire vonatkozó létfontosságú megállapodások és egyezmények.

a világ most olyan felelősségteljes korszakba lép, amikor előtérbe kerül az a feladat, hogy a békés egymás mellett élés és a kölcsönösen előnyös együttműködés elveit át kell ültetni a mindennapi gyakorlatba. ez a folyamat azonban nem megy végbe simán, zökkenőmentesen. le kell küzdeni az enyhülés ellenfeleinek dühödt ellenállását, beleértve azokat, akik szavakban vallják ugyan békés törekvések szükségességét, a valóságban azonban a hidegháborupolitikájának felélesztésére törekednek, a fegyverkezési hajsza fokozására, ellenséges akciókra szítanak a szocialista országokkal szemben. tovább lehet és kell is mélyíteni az enyhülést.

- nem hallgathatom el, hogy nálunk, a szovjetunióban - folytatta szuszlov - kialakul az a benyomás, hogy az egyesült államokban az utóbbi időben aktivizálódtak az enyhülés ellenzői, akik azt bizonygatják, hogy az enyhülés csak a szovjetuniónak előnyös, hogy az egyesült államoknak és más nyugati országoknak nem származik belőle semmi haszna. csak csodálkozni lehet az olyan elmélkedéseken, hogy kinek hasznos és kinek káros az enyhülés, vagyis kinek hasznos és kinek káros az erő-sődő béke és a háborus veszély csökkenésének körülményei között élni.

- némelykor azt mondják nekünk: tisztán csak belpolitikai taktikai megfontolásokból történnek kísérletek arra, hogy kétélyeket támasszanak a feszültség enyhülésével szemben. de, amint nemrégiben leonyid brezsnyev, az szkp központi bizottságának főtitkára választási beszédében mondotta, meggyőződésünk szerint a béke megszilárdítása a jelenlegi és a jövőendő nemzedékek számára tulságosan komoly ügy ahhoz, hogy alárendeljék valamilyen konjunkturális megfontolásoknak vagy számításoknak.

- vajon kételkedni lehet abban, hogy az ideológiai meggyőződés különbözősége ellenére azonos mértékben szüksége van a békére minden népnek? a nukleáris világháboru veszélyének elhárításában minden állam érdekelt. a béke és a biztonság megszilárdításáért kifejtett közös erőfeszítéseknek éppen ez a döntő alapjuk.
19.45/a /folyt.köv./

-53 -

20/2

kk.63./ mihail szuszlov.....2.folyt./-a

aligha vonható kétségbe, hogy népeink - csakugy, mint az egész emberiség - sorsa tartós érdekeinek szempontjából gyakorlati vonatkozásban elsőrendű, mondhatni központi helyet foglalják el a szovjet-amerikai kapcsolatok fejlesztésének köréhez tartozó olyan intézkedések, amelyek arra hivatottak, hogy megbízhatóan szavatolják a nukleáris háború veszélyének kiküszöbölését.

mihail szuszlov a továbbiakban foglalkozott azokkal a szovjet-amerikai egyezményekkel és megállapodásokkal, amelyek a hadászati fegyverzet korlátozását, a nukleáris háború veszélyének kiküszöbölését célozzák.

- mi nagyra értékeljük azt a megállapodást, amely leonyid brezsnyev, az szkp központi bizottságának főtitkára és gerald ford, az egyesült államok elnöke vlagyivosztoki találkozásán létrejött a hadászati támadófegyverek korlátozására vonatkozó új, hosszulejratu egyezményre vonatkozólag - folytatta. a legmagasabb szinten összehangolt elvi tételek, a hadászati fegyverek összmenységének korlátozása mellett, azért is nevezetesek, mert olyan új mozzanatot tartalmaznak, mint a minőségi korlátozást célzó első intézkedések és ami különösen fontos, arra irányulnak, hogy a nukleáris fegyverzet korlátozása területén szüntelenül folytatódjanak, sőt fokozódjanak az együttes erőfeszítések. ennek kapcsán nyomatékosan ki akarom említeni azt a megállapodást, amely szerint a hadászati fegyverzet további korlátozásáról és esetleges csökkentéséről folytatandó tárgyalásokat jóval azelőtt meg kell kezdeni, hogy letelne a készülő, mint ismeretes 1985-ig terjedő egyezmény hatálya.

szuszlov érintette a földalatti nukleáris fegyverkísérletek korlátozásáról szóló szovjet-amerikai szerződést, hangsúlyozva, hogy a szovjetunió e kérdésben egy radikálisabb egyezmény mellett foglalt állást. a szovjetunió - mondotta - ratifikálta ezt a szerződést. ami az amerikai felet illeti, egyelőre még nem kezdte meg a ratifikálás folyamatát és a kérdést összeköti a békés-célú földalatti nukleáris kísérletek problémájának megoldásával.

/folyt.köv./
19.50/a

20¹⁰

kk.63. / mihail szuszlov ... 3.folyt/fé

szuszlov hangsúlyozta, hogy a szovjetunió nagy jelentőséget tulajdonít egy olyan egyezmény kidolgozásának, amely megtiltja a környező közeg katonai célokból történő befolyásolását.

- az utóbbi években megkötött egyezmények eredményeképpen - folytatta szuszlov - egyes területeken valamelyest sikerült fékezni a fegyverkezési hajszát. sajnos azonban nem ért véget a fegyverzet növelése. igaz, hogy ezek nélkül a megállapodások nélkül még intenzívebb, még veszélyesebb lenne a fegyverkezési hajszája. a tény azonban tény marad. folytatódik a fegyverzet halmozódása. ez pedig kiélezett és elodázhatatlanul fontos probléma.

- egyes nyugati hatalmaknál - beleértve az egyesült államokat - tapasztalható a katonai költségvetések növelésének folyamata. a szovjetunió úgy véli, hogy a dolgokat más irányba kell terelni. mi a katonai költségvetések csökkentése mellett foglalkunk állást és erre szólítjuk fel a többi hatalmat is. a mi országunk a fegyverzet korlátozásának és csökkentésének szilárd híve, a leszerelés harcosa.

- a nemzetközi feszültség enyhülését csupán olyan körülmények között lehet megszilárdítani és továbbfejleszteni, ha az általános és teljes leszerelés perspektívájával következetesen csökkentik a fegyverzetet. ez különösen időszerű feladattá teszi annak biztosítását, hogy valamennyi állam részt vegyen az ilyen természetű, már hatályban lévő egyezményekben; el kell érni a leszerelési világkonferencia összehívását, a katonai költségvetések szintjének csökkentését.

- a tudomány és a technika fejlődése megteremti azt a veszélyt, hogy új, még szörnyűbb tömegpusztító fegyverfajtákat hoznak létre. elodázhatatlanná válik az a kérdés, hogy valamennyi állam - és mindenek előtt a nagyhatalmak - kössenek olyan megállapodást, amely megtiltja az új tömegpusztító fegyverfajták létrehozását. e téren a szovjetunió és az egyesült államok, egyirányban haladva, véleményünk szerint nem keveset tehetnek.

/folyt.köv./
20.00/fé

20¹⁰

kk.63. / mihaíl szuszlov... 4.folyt/fé

- tekintettel a szovjetunióknak és az egyesült államoknak a mai világban betöltött objektív szerepére, a köztük lévő kapcsolatok javulása lényegesen hozzájárul a nemzetközi helyzet javulásához a világ kulcsfontosságú térségeiben. ezzel kapcsolatban meg kell említenem az európai kontinenst. Európában bizonyos pozitív változások mentek végbe az olyan fontos problémák megoldásának megközelítésében, mint az európai biztonság problémaköre.

- befejezéshez közeledik genfben az európai biztonsági és együttműködési értekezlet második szakasza. a haladás jelentős. kétségtelenül bizonyos mértékben elősegítette ezt a szovjet-amerikai közös dokumentumokban rögzített megfelelő megállapodások realizálása is. az értekezlet munkájának sikeres befejezését azonban még mindig zavarja egyes nyugat-európai országoknak több kérdésben elfoglalt álláspontja. véleményünk szerint az egyesült államok aktívabban elősegíthetné az értekezlet zárószakaszára való mielőbbi áttérést. meggyőződésünk, hogy új, nagy lépéseket lehetne tenni Európában és világszerte a szilárdabb békéhez vezető úton. ezt segíti elő az európai biztonsági és együttműködési értekezlet mielőbbi legmagasabb szinten való eredményes befejezése.

a közel-keleti helyzetről szólva mihaíl szuszlov megjegyezte: a szovjetunió és az egyesült államok megfelelő irányu összehangolt akciói biztosíthatnák a gyors rendezést ebben a térségben és elolthatnák az itt parázsló veszélyes háborus tüzfészket.

mihaíl szuszlov a továbbiakban érintette a szovjetunió és az egyesült államok kereskedelmi-gazdasági kapcsolatainak kérdéseit. a szovjet fél - mondotta - következetesen felhívta a figyelmet arra, hogy a szovjet-amerikai kereskedelmi-gazdasági kapcsolatokat nem lehet olyan kérdések függvényévé tenni, amelyeknek semmi közük a kereskedelemhez és a szovjet állam - csakugy, mint bármely állam - belső hatásköréhez tartoznak. /folyt.köv./
20.10/fé

-56-

2028

kk.63. / mihaíl szuszlov ... 5.folyt/fé

- szuszlov emlékeztetett arra, hogy miután az amerikai kongresszus elfogadta a diszkriminációs kereskedelmi törvényt, a szovjet kormány kijelentette, nem tartja lehetségesnek az 1972-ben megkötött kereskedelmi egyezmény teljesítését az e törvény által támasztott feltételek mellett.

- természetes, hogy a kongresszus által elfogadott törvényre semmilyen más reagálást nem várhattak tőlünk, - mondotta.

- e szerint a kongresszus eljárása következtében komoly kárt szenvedett országaink kereskedelmi-gazdasági kapcsolatainak fejlődése.

- hogy miképpen ítéljük meg a kialakult helyzetet? végeredményben azok nélkül az előnyök nélkül is, amelyeket a szovjet-amerikai kereskedelem fejlődése nyújtott volna, a jövőben is sikeresen fejlesztjük majd gazdaságunkat. azt is látjuk azonban, hogy az egyesült államokhoz fűződő kereskedelmi-gazdasági kapcsolatoknak egyenjogú, diszkriminációktól mentes alapokon való fejlesztése feltétlenül fontos eleme a szovjet-amerikai politikai kapcsolatok javulásának. ebben az értelemben az e kapcsolatoknak okozott kár az utóbbiakra is kihat.

végezetül mihaíl szuszlov a következőket mondotta: a szovjetunió legfelsőbb tanácsának képviselői, csakugy, mint az egész szovjet nép teljes erővel támogatja pártunknak és kormányunknak az egyesült államokkal való sokoldalú együttműködés fejlesztésére irányuló politikáját. szilárdan valljuk azt a véleményt, hogy a szovjet-amerikai kapcsolatokban az enyhülés tovább mélyülhet, és kell is, hogy mélyüljön. ehhez feltétlenül szükség van arra, hogy államaink, kellő módon figyelembe vegyék a kölcsönös - és éppen a kölcsönös, nem pedig az egyoldalú - érdekeket és szerződéses kötelezettségeket vállaljanak a kölcsönösség alapján. ezen az alapon kezdődött a nemzetközi feszültség enyhülése is. reméljük, hogy amerikai kollégáink azonos álláspontot foglalnak el./mti/

..-

20.15/fé

-57-

2028

kk.64. Libanon - új kormány

hl/a/bs

b e i r u t , 1975. június 30. /mti/

hétfőn megalakult az új libanoni kormány. rasid karami megbízott miniszterelnöknek több mint egyhónapos tárgyalások után sikerült megalakítani a kabinetet, amelybe a falangista /kataeb/ párt képviselői nem kerültek be.

a kormánynak hat tagja van: rasid karami miniszterelnök/szunnita mohamedán/, camille chamoun/maronita keresztény/, adel osszeran/siita mohamedán/, philippe takla/görög katolikus/, ghassan tueni/görög keleti/ és madzsid arszlan/druz/. egyelőre nem közölték, hogy a miniszteri tárcák miként oszlanak meg a kormány tagjai között.

a hétfői libanoni kormányalakítást intenzív tárgyalások előzték meg. szoliman frangié köztársasági elnök palotájában egész nap tanácskoztak a libanoni vallási és politikai vezetők a megbeszélések közül kiemelkedett rasid karami találkozója camille chamoun volt köztársasági elnökkel, a nemzeti liberális párt vezetőjével. a két politikus 17 éve nem tanácskozott egymással. chamoun beleegyezett abba, hogy tagja legyen az új kormánynak.

x x x

miközben az elnöki palotában tartottak a politikai tanácskozások, beirut utcáin folytatódtak a fegyveres összetűzések falangisták és az ultrabalos elemek között. a hétfői fegyveres harcok 43 halálos áldozatot követeltek. ezzel az egy hete tartó összecsapásokban összesen 162 személy vesztette életét.

a fegyveres összetűzések miatt hétfőn a libanoni főváros utcái teljesen elnéptelenedtek. a hivatalok és az üzletek továbbra is zárva voltak. a beirutba vezető utakon szünetelt a közlekedés.

x x x

szidon városából érkezett jelentések szerint hétfőn három izraeli katonai jármű hatolt be dél-libanonba. összecsapásról nem érkezett jelentés./ap, reuter, afp/

--

20.20/a

-58-

20³⁰

kk.65. cunhal - taszsz / lásd vi.29-1 kk.7.sz hírünket

ms/pr/a/bs

l i s s z a b o n , 1975. június 30./mti/

alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára beszédet mondott egy több ezer ember részvételével megtartott lisszaboni nagygyűlésen.

a portugál forradalom - mondotta - a nehézségek, a válságok és a veszélyek ellenére rendíthetetlenül halad előre. a néptömegeknek és a fegyveres erők mozgalmának szoros szövetségben tevékenykedve sikerült meghiusítaniuk az ellenforradalom mesterkedéseit és biztosították a forradalmi folyamat továbbfejlődését a fő célok, a szabadság, a demokrácia, a függetlenség, a béke és a szocializmus elérése érdekében.

a reakció támadásai meglehetősen szerteágazóak. most már nyíltan is részt vesznek bennük a reakciós erőkön kívül olyan erők is, amelyek azt mondják, hogy, egyek a forradalmi folyamat, de valójában a demokratikus portugália elleni kampányt szítják külföldön.

cunhal erélyesen elítélte a republica című lap szerkesztősege által közölt hamisítványt a nyugat-európai kommunista pártoknak adott, moszkvai instrukciókról, kijelentette: ez alkalommal a rágalmazás nem fog következmények nélkül maradni. lehet, hogy bíróság elé vesszük a dolgot és követeljük azoknak a rágalmozóknak az elítélését, akik a sajtószabadságot törvénybe ütköző cselekmények elkövetésére használják fel.

a belső és nemzetközi reakció rágalomhadjáratának az a célja, hogy megbontsa a fegyveres erők mozgalmát, kivonja leghaladóbb elemeit a vezetésből, eltávolítsa az ideiglenes kormányból a portugál kommunista pártot.

a portugálelleses külföldi kampány fő oka az - hangsúlyozta alvaro cunhal, - hogy az új, demokratikus portugália a szocializmus utját választotta, hogy a portugál nép, a fasizmus alól felszabadulva, felszámolja a monopóliumok és a földesurak hatalmát.
/folyt.köv./
20.15/a

- 59 -

20⁴⁰

kk.65./ cunhal.....folyt./-a

a munkásosztály forradalmi élcsapata, a portugál kommunista párt több mint százezer tagot számlál és sorai állandóan bővülnek. a pcp nem folytat szektás politikát: a kommunisták mindig készek megvitatni a közös érdekű problémákat, készek felkutatni azok megoldási módját, formáját, mindazokkal az erővel együtt, amelyek szintén súlyt helyeznek a forradalmi folyamat továbbfejlesztésére.

csak az ellenforradalomnak ^{és} fűzik érdeke az anarchiához és a káoszhoz - hangsúlyozta cunhal. - a portugál forradalomban érdekelt erők közötti konfliktus éleződése, az egység megbomlása - a forradalom bukásához vezethet. az mfa egysége, a népi mozgalom egysége, az mfa és a néptömegek közötti szövetség erősítése vezet minket a győzelem, olyan rend megteremtése felé, amely biztosítja a demokratikus szabadságjogokat, a szocialista társadalom felépítését - hangsúlyozta végül cunhal. /taszsz/

-. - és a dolgozók

kk.66. európai biztonsági konferencia - tudósítói

olt/am/a/bs

g e n f , 1975. június 30.

oltványi ottó, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

több mint tíz hivatalos ülés, rendkívüli tanácskozás és nem hivatalos eszmecsere eredményeként - amelyhez hozzájárult a koordinációs bizottság vitája is - hétfőn a késő esti órákban több kérdésben tovább közeledtek az álláspontok az európai biztonsági és együttműködési értekezleten.

az államok közötti együttműködést szabályozó albizottság, amely az elvekről szóló dokumentum bevezetőjén munkálkodik, újabb szövegrészt tárgyal.

a földközi-tenger térsége és az európai kontinens közötti összefüggésekkel foglalkozó munkacsoport erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy áthidalja a véleménykülönbségeket. ennek érdekében pénteken rendkívüli tanácskozást tart a koordinációs bizottság által létrehozott munkaszerv.

jelentősen közelednek az álláspontok a konferencia utáni időszakot tárgyaló munkacsoportban is. a svéd delegáció tevékeny közreműködésével olyan dokumentum-tervezetről folytattak eszmecsere az esti órákban, amely alapul szolgálhat a megállapodásnak.

/folyt.köv./
20.25/a

- 60 -

20⁴⁵

kk.66./ európai.....folyt./-a

kezd kialakulni olyan általános vélemény, hogy 1977-ben tartsák meg az államok képviselőinek tanácskozását, ami már a konferencia utáni időszak tevékenységéhez tartoznék. abban is egyetértettek a diplomaták, hogy ezt a két év múlva megrendezendő tanácskozást előkészítő megbeszélésnek kell megelőznie.

kedden ismét ülésorozatokkal folytatódik a munka. a legnagyobb érdeklődés a koordinációs bizottság tanácskozása felé irányul, amelynek előbb-utóbb döntenie kell a záró szakasz megtartásának időpontjáról.

-. -

kk.67. pide ügynökök - 2.

ms/pr/fé bs l i s s z a b o n , 1975. június 30./mti/

a portugál katonai tájékoztató szolgálat közlése szerint összesen 88 volt titkos rendőrnek sikerült megszöknie a lisszabontól 65 kilométerre fekvő alcoentre börtönből. 19-et közülük azóta sikerült elfogni. a többiek után folytatódik a hajszá. a határőrségeken kettőzött figyelemmel ellenőrzik az átkelőhelyeket. a menekülő pide-ügynökök elfogására indított akciót a copcon, a katonai biztonsági szolgálat alakulatai irányítják. az összes országutakon ellenőrzik a gépkocsikat és utasaikat. a lakosság és a haladó pártok aktivistái segítenek a katonáknak a bűnözők felkutatásában.

lisszaboni megfigyelők - írja az afp - valószínűnek tartják, hogy a szökevényeknek a börtönön belül és kívül egyaránt voltak cinkosaik. felhívják, ezzel kapcsolatban a figyelmet arra, hogy a rögrögzött költőhágcsók elkészítéséhez szükséges reszelőket és fűrészeket illegálisan jutatták be. a börtön 7 méter magas külső falára ugyan felszereltek elektromos riasztó berendezést, de az a szökés pillanatában nem működött. ugyancsak üzemen kívül volt a belső ellenőrzés céljait szolgáló tévé lánc. az újra elfogott pide ügynökök közül ötnél hamis iratokat és pént találtak, ami ugyancsak külső segítségre utal.

lisszaboni lapjelentések szerint a szökést csak akkor fedezték fel a börtönhatóságok, amikor helybeli parasztok jelezték, hogy gyanus külsejű ismeretleneket láttak a környéken.

/folyt.köv./
20.30/fé

-61-

20⁵⁰

kk.67./ pide ...folyt./fé

mint lisszabonban közölték, a szökés ügyében szigorú vizsgálatot indítanak, elsősorban a cinkosok és a felelősség megállapítására. mint közölték, új börtönintézkedéseket fognak hozni, átszervezik a felügyeleti rendszert is./upi,reuter, afp/

-.-

kk.69. eric williams - moszkvai látogatás

ml/pr/fé bs m o s z k v a, 1975.junius 30./taszsz/

hétfőn a szovjet kormány meghívására hivatalos látogatásra moszkvába érkezett eric williams, trinidad és tobago miniszterelnöke. a magasrangú vendéget alekszej koszigin, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke és több más hivatalos személyiség fogadta./mti/

-.-

kk.71. afro-ázsiai irók

ml/pr/fé bs m o s z k v a, 1975.junius 30./taszsz/

hétfőn moszkvában befejezte munkáját az afro-ázsiai irók állandó irodájának 15.ülésszaka. a 18 országot képviselő résztvevők nyilatkozatot fogadtak el, amely hangsúlyozza: a szovjetunió és a szocialista közösség más országai által kezdeményezett nemzetközi enyhülés ösztönzőleg hat az afro-ázsiai országok békés fejlődésére.

a nyilatkozat üdvözli a vietnami nép és a kambodzsai hazafias erők győzelmét, megbélyegzi a dél-afrikai és a rhodesiai fajüldöző rendszerket, valamint az őket támogató erőket. az ülészak résztvevői meglepedéssel utaltak arra, hogy mind szélesebb méretű harc bontakozik ki a közel-keleti válság békés megoldásáért, a palesztinai nép törvényes jogainak szavatolásáért. a résztvevők hangsúlyozták, hogy az afro-ázsiai országok irói folytatják harcukat az agresszió, a gyarmati rendszer, a neokolonializmus, a fajüldözés és a cionizmus ellen./mti/

-.-

20.45/fé

-62-

20⁵⁵

kk.68. egyiptom - izrael

hl/a/bs kairó, jeruzsálem, 1975. június 30./mti/

kormányforrások szerint egyiptom visszautasította az újabb csapatszétválasztási megállapodásra vonatkozó izraeli javaslatokat. izrael ugyanis nem hajlandó teljesen visszavonni haderejét a sinai-félszigeten lévő giddi és mitla hágók térségéből. egyiptom viszont követeli a stratégiai fontosságú hágók átadását egy újabb csapatszétválasztási egyezmény keretében.

mint ismeretes, simon peresz izraeli hadügyminiszter vasárnapi sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy izrael csak akkor hajlandó kivonni erőit a hágók térségéből, ha egyiptom megszünteti a hadiállapotot izraellel. erre viszont az egyiptomi álláspont értelmében csak átfogó közel-keleti rendezés keretében kerülhet sor.

az izraeli vezetők hétfőn folytatták tanácskozásukat a legújabb közel-keleti fejleményekről. jichak rabin miniszterelnök tájékoztatta a parlament hadügyi és külügyi bizottságának tagjait gerald ford amerikai elnök legutóbbi megbeszéléséről szimha dinitz washingtoni izraeli nagykövettel.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

értesülések szerint ford elnök sürgeti izraelt, hogy tegyen területi engedményeket egyiptomnak a sinai félszigetre vonatkozó rendezés érdekében. a maariv című izraeli lap szerint ford jegyzéket küldött rabinnak, s ebben hangsúlyozta: ha izrael nem lesz engedékenyebb egyiptom javaslataival kapcsolatban, akkor washington szorgalmazni fogja a genfi értekezlet mielőbbi újbóli összehívását, ahol izrael könnyen nehéz helyzetbe kerülhet.

az izraeli kormány hétfőn nem döntött arról, hogy teljesíti-e egyiptom követelését a giddi és a mitla hágók átengedéséről. a kabinet az egyiptomi javaslatok további tisztázását várja washingtonon keresztül. szimha dinitz nagykövet a hét folyamán érkezik haza jelentéstételre az amerikai fővárosból és részletesen beszámol a ford elnökkel és más amerikai vezetőkkel folytatott megbeszéléseiről./reuter, ap, upi/

20.40/a

- 63 -

21⁰⁰

kk.70. podgornij - jablonski - kitüntetés

pm/zsu/a/bs m o s z k v a , 1975. június 30./mti/

a kremlben hétfőn megbeszélést tartott nyikolaj podgornij, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke és henryk jablonski, a lengyel egyesült munkáspárt kb politikai bizottságának tagja, a lengyel államtanács elnöke.

a szívélyes, elvtársi hangulatu beszélgetés során kölcsönös meglepetésüket fejezték ki afölött, hogy erősödnek a barátság és a testvériség kötelékei a két ország népei között, sikeresen fejlődnek a szovjet-lengyel kapcsolatok politikai, gazdasági, tudományos és kulturális területeken. aláhúzták azt a kölcsönös törekvésüket, hogy szélesítik a kontaktusokat és a baráti kapcsolatokat az állami, a parlamenti és a társadalmi szervezetek között.

nyikolaj podgornij és henryk jablonski megvitatták a nemzetközi helyzet időszerű problémáit. kifejezték azt a véleményüket, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezlet záró szakaszának legmagasabb szinten való mielőbbi megtartása elősegíti majd a további enyhülést és világszerte a béke erősödését.

valamennyi megvitattott kérdésben megnyilvánult a nézetek teljes azonossága.

x x x

nyikolaj podgornij hétfőn a kremlben átnyújtotta a népek barátsága érdemrendet henryk jablonskinak, a lengyel államtanács elnökének,, a lengyel népköztársaság és a szovjetunió testvéri barátságának és sokoldalú együttműködésének fejlesztésében szerzett érdemeiért,,.

az ebből az alkalomból rendezett ünnepségen podgornij hangsúlyozta, hogy,, a varsói szerződés a békének és a szocializmus vívmányai védelmének megbízható és hatékony eszköze,,. a szocialista országoknak ez a szerződése,, aktivan elősegíti a béke megszilárdítását, a nemzetközi feszültség enyhülése folyamatának elmélyülését,,. méltatva a lengyel nép által elért eredményeket, podgornij rámutatott, hogy,, hallatlan mértékben megnövekedett a szocialista lengyelország nemzetközi tekintélye,,.
/folyt.köv./
20.55/a

- 6 4 -

kk.70./ podgornij.....folyt./-a

nyikolaj podgornij kijelentette, hogy a szovjet-lengyel barátság elmélyülésének kimeríthetetlen forrása - az eszmei közösség jelentős szerepet töltenek be a két párt vezetőinek találkozási és beszélgetései.,, ékesszóló bizonyítéka ennek az a találkozó, amely nemrégiben zajlott le leonyid brezsnyev, az szkp központi bizottsága főtitkára és edward gierek, a lemp központi bizottságának első titkára között. ez a találkozó is-

mét alátámasztotta a nézetek egységét és a teljes kölcsönös megértést az országainkban végbemenő szocialista és kommunista építés kérdéseiben, a világpolitika legfontosabb kérdéseiben,, - mondotta podgornij.

henryk jablonski válaszában kijelentette:,, jelenünket és jövőnket az eszmei egység, a politikai célok egysége, államaink és népeink érdekeinek közös volta határozza meg. népünk vezető ereje, a lengyel egyesült munkáspárt a szocialista építés minden szakaszában felhasználta és a jövőben is felhasználja az szkp-nak - a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom élénjáró osztagának - gazdag tapasztalatait,,./taszsz/
-.-

kk.72. Luns nyilatkozata

ml/zsu/fé bs n á p o l y, 1975.június 30./mti/

ingerülettségének adott hangot joseph luns, a nato főtitkára amiatt, hogy az egyesült államok még mindig fenntartja a törökország ellen elrendelt fegyverszállítási tilalmat. hétfőn nápolyban tartott sajtóértekezletén luns kijelentette: e döntés ,,meggondolatlan,, és ,,minden tekintetben káros,,. ha a törökök bevéltják ígéretüket, és kiutasítják a törökországban tartózkodó amerikai csapatokat, az északatlanti szövetség keleti szárnya tovább gyengül -, mondotta luns, majd hozzátette: nem titok, hogy a szövetség e szárnyán ,,számos , kedvezőnek egyáltalán nem mondható fejlemény következett be,,./upi/
-.-

20.55/fé

-65-

2105

kk.73. baader-meinhof

tj/fé bs h a m b u r g, 1975.junius 30./mti/

vasárnap egy nyugat-berlini kórházban rákban elhunyt a 31 éves katarina hammerschmidt, akit a baader-meinhof-féle terrorcsoportnak nyújtott támogatás vádjával a nyugatnémet rendőrség ideiglenes letartóztatásba helyezett.

x x x

hétfőn hamburgban megkezdődött a baader-meinhof-csoport két tagjának, a 27 éves gerhard müllernek és a 28 éves irmgard müllernek a pere. a két terroristát számos bűncselekmény elkövetésével, köztük egy hamburgi rendőr meggyilkolásával vádolják. irmgard müller védője nyomban a per elnapolását kérte, arra való hivatkozással, hogy védenca a börtönben kiállított viszontagságok miatt „lelkileg nincs olyan állapotban, hogy figyelemmel kísérelhetné a per alakulását. „ a bíróság ezután csupán felfüggesztette a tárgyalást és csütörtökön dönt a védelem elnapolási kérelméről.

/dpa, reuter, ap, afp/

-.-

kk.75. izrael - fehér ház

hl/am/fé bs w a s h i n g t o n, 1975.junius 30./mti/

mint a fehér ház szóvivője hétfőn kijelentette, ford elnök „nem adott át ultimátumot,„ szimha dinitznek, izrael washingtoni nagykövetségének, amikor pénteken megvitatták a közel-keleti helyzetet.

ron nessen szóvivő közlése szerint ford elnöknek „,több elgondolása van egy átfogó közel-keleti „rendezésről,„ jelenleg azonban még mindig arra törekszik, hogy „összehozza izraelt és egyiptomot a lépésről-lépésre haladó diplomáciai tárgyalások keretében.„

a szóvivő az izraeli rádióknak arra a jelentésére reagált, hogy az egyesült államok feltehetően nem fogja támogatni izraelt az újra összehívandó genfi közel-keleti békeértekezleten, ha tel aviv előzőleg nem fogadja el egy közbeeső békemegállapodás feltételeit.

/folyt.köv./
20.59/fé

-66-

21¹⁰

kk.75. / izrael - ...folyt./fé

nessen szerint ford három megoldási módozatot lát a közel-keleten: a lépésről-lépésre haladó diplomáciát; a genfi értekezlet újbóli összehívását; s végül a lépésről-lépésre haladó megbeszéléseket a genfi értekezlet égisze alatt./upi/

-.-

kk 74. a szerkesztőségek figyelmébe!

pm/pr szb bs

1975. junius 30. /mti/

a kk 63. anyagunk /mihail szuszlov beszéde/ közlésénél kérjük figyelembe venni a taszsz által közölt alábbi kiegészítéseket:

a 4. folytatás második bekezdése után kérjük beiktatni az alábbi szöveget:

a közép-európai haderő- és fegyverzet csökkentésről folytatott tárgyalásokról szólva mihail szuszlov megjegyezte: a mi álláspontunkban a legfontosabb az az elv, hogy a csökkentés végrehajtásánál nem bomolhat meg az e térségben kialakult egyensúly és nem szenvedhet kárt egyik fél biztonsága sem.

a következő bekezdés az alábbiakban módosul:

a közel-keleti helyzetről szólva mihail szuszlov hangsúlyozta, hogy a szovjetunió következetesen sikraszáll a rendezés olyan fő, kulcskérdéseinek megoldásáért, amelyek nélkül nem érhető el a tartós béke a közel-keleten. megemlítette a genfi békekonferencia munkája megfelelő előkészítés melletti felújításának fontosságát, az egész közel-keleti problémakör megvitatása érdekében, valamilyen érdekelte fél, köztük az ensz képviselőjének részvételével. a szovjetunió és az egyesült államok... /a szöveg szerint folytatandó/.

az 5. folytatás utolsó bekezdése elé kérjük beiktatni az alábbi bekezdést:

a szovjetunióknak van elegendő partnere: jelenleg 90 országgal fejleszti sikeresen kereskedelmi-gazdasági kapcsolatait olyan kereskedelmi egyezmények alapján, amelyek kölcsönösen biztosítják a legnagyobb kedvezmény elvét.

-.-

20.15/szb

-67-

21¹⁸

kk.76. zöldfoki-szigetek / lásd: kk.28.sz. hír/

ms/zsu/a/bs l i s s z a b o n , 1975. június 30./mti/

a zöldfoki-szigeteken hétfőn megtartott alkotmányozó nemzetgyűlési választásokban a szavazásra jogosultaknak több mint 80 százaléka vett részt. a szavazás incidens nélkül zajlott le - , közölte telefonon a reuter lisszaboni tudósítójával joao rodrigues, a zöldfoki szigetek választási bizottságának titkára hétfő este./reuter/

--

kk.77. hírek latin-amerikából

ml/kcs/a/bs 1975. június 30./mti/

b u e n o s a i r e s

hétfőn több ezer munkás békés tüntetést rendezett buenos airesben az általános munkásszövetség székháza előtt, tiltakozásul a kormány gazdasági politikája ellen. a tüntetők ellen rendőri erőket vezényeltek ki. összetűzések nem voltak.

argentina legiparosodottabb tartományában, cordobában hétfőn beszüntették a munkát az autóipari dolgozók. az általános munkásszövetség regionális vezetőinek felhívására az ország két másik tartományában ugyancsak hétfőn 24 órás általános sztrájkot tartottak, tiltakozásul az ellen, hogy a kormány érvénytelenítette a nemrég kötött kollektív munkaszerződéseket, s nem hajlandó hozzájárulni a korábban megígért béremelésekhez. /afp,ap/

s a n s a l v a d o r

egyenes terroristák hétfőn erabolták francisco solát, salvador egyik leggazdagabb gyárosát. az emberrablást feltehetően egy szélsőséges szervezet tagjai követték el. /upi/

-68-

2122

kk.78 . zambia - államosítások

ko/er/fé bs l u s a k a , 1975.június 30./mti/

kaunda zambiai elnök az egyesült nemzeti függetlenségi párt hétfőn megnyitott kongresszusán államosításokat jelentett be.

állami tulajdonba kerül az ország központi lapja, a times of zambia vasárnapi mellékletével, a sunday times -szel együtt. a lap a jövőben az egyesült nemzeti függetlenségi párt /unip/ napilapjaként jelenik meg.

kaunda elnök bejelentette azt is: fokozatosan államosítják a magánkézben lévő földeket, ingatlanokat, mozikat, bankokat és egészségügyi intézményeket. felszólította az országban működő ingatlanügynököket, hogy szüntessék be tevékenységüket.

az elnök a kongresszuson elmondott beszédében kijelentette, hogy az államosításokat a neokolonializmus elleni harc és a gazdasági nehézségek leküzdése érdekében hajtották végre. /afp,ap, reuter/

--

kk.79. ebéd a szenátorok tiszteletére

pmókcs/a/bs m o s z k v a , 1975. június 30./taszsz/

borisz ponomarjov, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa nemzeti-ségi tanácsa külügyi bizottságának elnöke, azon az ebéden, amelyen a szovjet parlament adott az amerikai szenátusi küldöttség tiszteletére, kijelentette: leonyid brezsnyev találkozásai az egyesült államok elnökével, lerakták a szovjet-amerikai kapcsolatok új szakaszának alapjait, elindították a fordulatot a hidegháborúból a feszültség enyhülése felé.

a nemzetközi kapcsolatok jelenlegi átszervezésének viszonya között, amikor a világon a feszültség enyhülése válik uralkodó tendenciává, nehéz elképzelni, hogy a parlamentek kívül maradjanak ezen a történelmi folyamaton.

a háború elhárítása, a mi nemzedékünk és az eljövendő nemzedékek békés jövőjének biztosítása, a széleskörű kölcsönösen előnyös együttműködés fejlődése - ez felel meg a szovjetunió és az egyesült államok népei, valamennyi ország népei alapvető érdekeinek. a szovjetunió legfelsőbb tanácsa - hangsúlyozta ponomarjov - a jövőben is folytatja arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a háborút kiküszöbölje az emberiség életéből.

/folyt.köv./
21.10/a

- 69-

2125

kk.79./ ebéd.....folyt./-a

a szovjet parlamenti küldöttség amerikai látogatásának eredményeiről szólva borisz ponomarjov megjegyezte: a rendszeres kontaktusok kétségtelenül elősegítik majd azt, hogy a szovjet és az amerikai nép kölcsönösen megismerkedjék egymás életével, elősegítik majd a kölcsönös megértés, a bizalom elmélyülését a szovjetunió és az egyesült államok között.

ezek nélkül a kontaktusok nélkül nehéz lenne megoldani a szovjet-amerikai kapcsolatok napirendjén szereplő alapvető kérdéseket is - mondotta ponomarjov. - az egyesült államok kongresszusa és a szovjetunió legfelsőbb tanácsa sokat tud tenni azért, hogy országaink parlamenti kapcsolatainak fejlődése teljes mértékben kifejezze azokat a nagy változásokat, amelyek a csúcstalálkozók eredményeképpen végbementek a szovjet-amerikai viszonyban.

hubert humphrey szenátor az amerikai szenátusi küldöttség nevében köszönetet mondott a szovjetunió legfelsőbb tanácsának a vendégszeretetért és azért a lehetőségért, hogy megismerhetik a szovjet emberek életét, aláhuzta a parlamenti kapcsolatok fejlődésének nagy jelentőségét, a két országban élő népek közötti nagyobb kölcsönös megértés szempontjából. kifejezte azt a meggyőződését, hogy az amerikai szenátorok látogatása a szovjetunióban szolgálni fogja ezeket a magasrendű célokat.

baráti hangulatban ment végbe az ebéd. /mti/

kk.80. rövid hírek

ko/zsu/fé bs

1975.junius 30./mti/

k i n s h a s a : idi amin

idi amin ugandai elnök hétfőn kétnapos hivatalos látogatásra zairebe érkezett - jelentette a zairei hírügynökség. a látogatás időpontja egybeesik zaire függetlenségi évfordulójával. kinshasában úgy tudják, hogy a látogatás összefügg a hills-ügyben felajánlott zairei közvetítési ajánlattal. londonban ugyanakkor cáfoiták azokat az értesüléseket, amelyek szerint callaghan brit külügyminiszter esetleg kinshasában találkozik aminnal. /reuter,apf/

n e w y o r k : eastern airlines

a hét végén újabb két személy halt bele az eastern airlines légitársaság boeing 727-es gépének múlt keddi katasztrófájánál elszenvedett sérülésébe. az áldozatok száma ezzel 112-re emelkedett./reuter/

/folyt.köv./
21.30/fé

-70-

21³⁵

kk.80. / rövid ..1.folyt/fé

s a l i s b u r y : ennals

david ennals brit külügyi államminiszter hétfőn befejezte rhodesiai tárgyalásait. ennals tanácskozott ian smith rhodesiai miniszterelnökkel és az afrikai nemzeti tanács /anc/ küldöttségével. /reuter,ap/

b u k a r e s t : miron niculescu

életének 72. évében meghalt miron niculescu, a román kp kb tagja, a román tudományos akadémia elnöke./agerpres/

h e l s i n k i : atomenergia

a finn fővárosban a dipoli diákközpontban megkezdte munkáját a nemzetközi atomenergia ügynökség szimpóziuma. a szimpóziumon csaknem 40 ország, köztük hazánk a szovjetunió, bulgária, csehszlovákia és az ndk képviselteti magát. a tanácskozáson a szakemberek az atomerőművektől származó környezeti ártalmakat vizsgálják meg./taszsz/

h e l s i n k i : biomechanikai kongresszus

hétfőn / iyva:skyla:/ finn városban megnyílt az 5.nemzetközi biomechanikai kongresszus, amelyen a világ minden országából 450 tudós vesz részt./taszsz/

w a s h i n g t o n : moynihan

a fehér házban hétfőn ford elnök jelenlétében letette a hivatali esküt daniel p.moynihan, az egyesült államok új ensz-fődelegátusa. moynihan john a.scali-t követi e tisztségben./upi/

b e r l i n : nagykövet

horst sindermann, az ndk miniszterelnöke hétfőn bemutatkozó látogatáson fogadta musztafa taufikot, egyiptom új berlini nagykövetét./adm/

/folyt.köv./
21.35/fé

-71-

21⁴⁰

kk.80. / rövid ..2.folyt/fé

l o n d o n: fulbright

ii.erszébet angol királynő a brit birodalmi érdemrend parancsnoki fokozatával tüntette ki william fulbright volt amerikai szenátort a z angol-amerikai kapcsolatok szolgálatában végzett tevékenységéért./upi/

v a l e n c i a: letartóztatások

a valenciai rendőrség 10 személyt - köztük egy nőt - tartóztatott le hétfőn „illegális szövetkezéséért.„ a letartóztatottak politikai csoportot akartak létrehozni, hogy „egyesítsék a politikai erőket a franco-rendszer ellen.„/ap/

a t h é n: földrengés

igen erős földrengések rázták meg hétfőn görögország nyugati vidékét. patrasz közelében 15 faluban minden ház összedőlt. áldozatokról egyelőre nem érkezett jelentés. a peloponnészosz félsziget városaiban és községeiben emberek tizezrei menekültek az utcákra./taszsz/

kk.81.külpolitikai híreink jegyzéke 1975 június 30-án 16.00 órától zárásig

fé bs

- 39. itéletidő ausztriában
- 40. jablonski moszkvában
- 41. közös piac - olaszország
- 42. algériai -bolgár közlemény
- 43. európai biztonsági konferencia - tudósítói
- 44. brandt - szovjetunió
- 45. izveztyija - ebk
- 46. husák - bilák- kardelj
- 47. új kormány kamerunban
- 48. vietnam - nyilatkozat - utasforgalom
- 49. lengyel gazdaságirányítási reform
- 50. rövid hírek
lisszabon
varsó: iráni delegáció
varsó
bonn: schmidt - palme
bonn: mintoff
- 51. thaiföld- kina - 2
- 52. coutinho bomban
- 53. szadat- nimeri találkozó
- 54. biztonsági értekezlet - szerk. táj/
- 55. amerikai szenátorok -moszkvai megbeszélés
- 56. india
- 57. konkurrencia harc

/folyt.köv./
21.55/fé

-72-

kk.81. / hirjegyzék..folyt/fé

- 54. ciprus görögorszálg - vegyes
- 59. rövid hírek
róma: ragioneri
madrid: ridruejo
london: ulster
nápoly: hadgyakorlatok
uj delhi: himlő
uj delhi: monszun.
- 60. okp
- 61. kereszténydemokraták
- 62. wilson - tindemans
- 63. mihaíl szuszlov beszéde / lás kk 55./
- 64. libanon - új kormány
- 65. cunhal - taszsz /lásd: jun.29-i kk.7-est/
- 66. európai biztonsági konferencia - tudósítói
- 67. pide-ügynökök - 2
- 68. egyiptom - izrael
- 69. eric williams - moszkvai látogatás
- 70. podgornij - jablonski - kitüntetés
- 71. afro-ázsiai író
- 72. luns nyilatkozata
- 73. baader-meinhof
- 74. szerk. figy. /szuszlov-beszéd/
- 75. izraeol - fehér ház
- 76. zöldfoki-szigetek /lásd: kk.18./
- 77. hírek latin-amerikából
- 78. zambia - államosítások
- 79. ebéd a szenátorok tiszteletére
- 80. rövid hírek
kinshasa: idi amin
new york: eastern airlines
salisbury: ennals
öukarest: miron niculescu
heisinki: atomenergia
heisinki: biomechnaikai kongresszus
washington: moynihan
berlin: nagykövet
london: fulbright
valencia: letartoztatások
athén: földrengés
- 81. hirjegyzék

-. -

- v é g e -

-73-

22.00/fé

22.00

készült a külpolitikai szerkesztőségben

főszerkesztő: Lehel miklós

szerkesztette: sebestyén tiber, baracs dénes barabáos miklós